

ఆంధ్ర ప్రభుత్వ పత్రిక

31.6.69

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మేనెల 9-వ తేది స్థామవారము } No. 32
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ స్రభవనామనంతరం వైకాఖమాస శుద్ధ అష్టమి. } సంచిక 3౨

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సుచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును
పోట్లబోగొట్టును, బెఱుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



ఆమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంతోషింపఁజేసింది.
సంచభాష చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండఁజగినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
రి, 7 తంబు శైటిపిథి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
(2046) డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెంగళూరు

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు
రు. 1-0-0 వై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0 వి పి ఎర్బులు 0-4-0
అవును ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను 1275
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

WANTED

3168

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes Full Particulars and Railway
are Certificate on 2 annas stamp
Apply to — IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
DELHI.

WANTED:—Candidates for Tele-
graph, Station Master's and photography Classes
Full particulars on 2 annas stamps
Apply to —
THE ANDHRA SCHOOL OF INDUSTRIES
Ramachandrapur, E. GODAVARY

మంచు గడ్డ

పాను ఒక అణా మూడు పైసలు పెద్ద అర్డరుకు తగిన
డిస్కాంట్ యివ్వబడును ఏ పేట్లు కావలయును
శింగము శైట్టి వెంకటరాజుగారు,
నర్సాపురము, పడమటి గోదావరిజిల్లా.

ప్రకటన

4

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు శమస్తాయుర్వేదావధము
న క్షాత్రీయులుగా క్షాత్రీ తయారుచేయించి, అందరికి
లభ్యము లగుచేయ దలపెట్టి అర్చనానామాలను నెలకొల్పి
వాగు ఆయుర్వేదావధము ల్పై యిచ్చట దొరకును.
కేటాగు నై నాయుగ
2126 ఆర్డరపొయినతాళి ముక్త్యాల కృష్ణా.

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు
ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము, ధనము వీటినే మానవు డె
ప్పుడు కాంక్షించును వీటిని సంపాదించుటకు మరేమియు
కష్టపడవలసరములేదు అయితే 150 పుటలు గల

కామశాస్త్రమును

చదివినచాలును ఒకకాడ్డు వ్రాసిన మీకు యివామగా
కపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును.
ఆంతకనిగ్రహశాస్త్రసి, 26, బ్రాజ్ఞే, మద్రాసు
బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

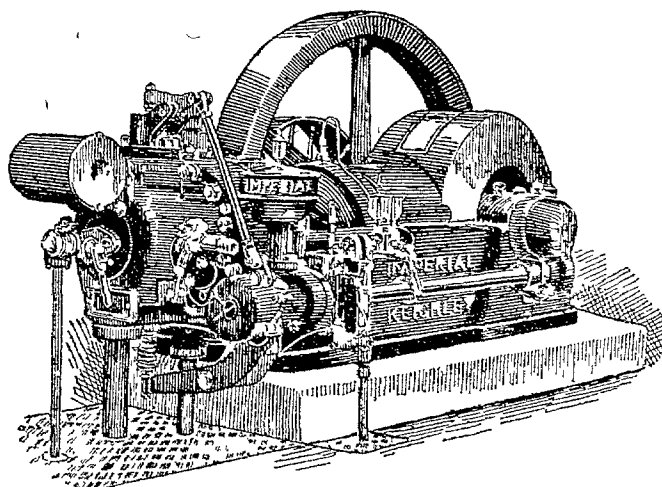
219

యింపీరియల్ కోల్డు స్టార్డింగు క్రాడు

ఆయిలు

ఇతర ఆయిలు
యింజనుల కంటె
బలమైనవి. చాలత
క్కువ ఆయిలు
ఖర్చుగును.

యిండియాలో
అన్ని స్థలములలో
పనిచేయుచున్నవి.



యింజను

12 మొదలు 75
గుట్టముల వరకు
స్టార్డులో వున్నవి.
ధరలు చాల
సరసము.

మావద్ద వైటుపేరు బెల్టింగు, బాలు బేరింగులు మిల్లులకు కావలసినఅన్ని సామానులు
చాలసరసమైన ధరలకు దొరుకును

వలయువారు మాకు వ్రాసి అన్ని విషయములు తెలుసుకొనవచ్చును.

స్టోల్ యేజంట్లు

301

ఆంధ్రా యింజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ

ప్రాప్తయిటరు, చుండూరు వెంకటరెడ్డి బి.వి.

IN 3605
(Challapalli Bros.)
GODAVARI TYPEWRITING INSTITUTE,
INNESPET, RAJAHMUNDRY
(ESTD 1909)
REPAIRS AND OVERHAULING
OF
TYPEWRITERS, SEWING MACHINES,
GRAMOPHONES, CLOCKS, WATCHES,
SODA-WATER MACHINES, ETC.,
Undertaken and Executed to entire satisfaction
at Moderate rates
For all Accessories & all kinds of Typewriters can be had
NOW READY FOR SALE
FABRIC BRAND NEW, TOOLS CAP, 'YOST' No 20S
ONE ALMOST UNUSED, BRIEF SIZE DO

“Bynin”
TRADE MARK
Amara

'జగద్వ్యాపకీ' క్షలగంధానిక
ఇది దేహమున కత్యంతకాలములో శక్తిని
ఉత్పన్నము నిచ్చును, అజీర్ణము ఆకలి
తీయి, కడుపుపడు వారలకు అత్యంత
నిష్పంది విధి కైని పెంపొందించును



ట్రేనిక్ అమరా ప్రతి గ్రహమునకు
ఉండవలసివచ్చె 8495
సి మా శత్రువునందలి అన్ని ముఖ్య
వెన ఉగ్రాణులు లయించును చంపు
ఉమ్మనారి కడను కొరకును

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representative for India
A H P JENNINGS,
Block E, 2nd Floor Chye Buildings,
CALCUTTA

MEMORISED TALISMAN 'సంజీవి'
దివిరించిన ప్రియకలరా, స్ఫోటకము మొదలైనవి సోకపు
వ్యాధులు, ఆపలు, గంపములు తొలగును వ్యర్థము,
ఆరోగ్యము, బలము, సహజము, తేలిక, అర్చిష్టము నిచ్చును
పక్షిక్షలో భయము కలుగదు కొప్పవారి పుష్కలమును
పని మోరుగ వ్యాపారమున అభిమనమును ఆశీర్వాదించె
మెప్పు యెంచె 1-కి రూ 1-8, 4-కి రూ 4 12-కి రూ 9,
ధాతుప్రతి రతిరాజ్యవ్యాధి మోక్షము ఉద్ధి 1-కి రూ 2,
నిమత్కరగతిని పీష్టమండలసిన పుష్కలము రూ 1

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము
ఈ గ్రంథములో జున్నగారడి, హస్తలాభము, అంగభంగ
జాలము, అంగత్రాప్తము, భూతనైద్యము, యంత్రములు,
వీక్షణి, రాజామల్య విసేషవిద్యలు, సువ్యక్తినిశాయము చేయు
ట, మాదిరిచెప్పే పుట్టింపులు, విషముతో సమాధియుట, శరీ
రమునెల తెలచేట పట్టాడించుట, గాఢోపచయ్యని నిలుపుట
మొదలు నిచ్చితములున్నవి దీనిచే మేజిక చేయగలరు పలరూ 4
(ఓ ఆర్ జనార్దనం యను, ఒంగోలు (గుంటూరుజిల్లా)

మహమ్మదీయులు-
హైకోర్టు జడ్జి పదవి

చెన్నై పరి మహమ్మదీయుల నిరసనసభ

చెన్నై పరి హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవులందు మహమ్మదీయులకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొసంగనందులకు ప్రభుత్వము వారి చర్యను తీవ్రముగా అసహ్యించి నిరసన ను వెల్లెబ్బెత్తుచు ఇటీవల జరిగిన పదవులందొక మహమ్మదీయ న్యాయవాదిని న్యాయమూర్తిగ నియమింపవలసినదిగో కోరుచు నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నై పరి మహమ్మదీయులు తిరువళ్ళేటి సముద్ర తీరమునద్ద బహిరంగసభగావించి ఖాన్ బహద్దూర్ హజరత్ మాలానా మాలిక్ నవాజ్ తజముల్ హుస్సేనుసాహెబు గారు (ప్రస్తుత ఆర్కాటు రాకొమరని మామగారు) సభ కధ్యక్షత వహించి సభకధ్యక్షత వహింతురని ప్రకటించబడిన గొల్ పాను సాహెబుగారు రాజాగోగ్యముచే సభకు రాజాలక పోయి సభకు హిందూ మహమ్మదీయు లిరుసంఘములవారును అరుదెంచియుండిరి

అధ్యక్షులు ప్రముఖ న ఉరుదుభాషలో మాట్లాడుచు సర్ అబ్దుల్ రహీముగారు హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగ పని చేసి విరమించినపిదప మహమ్మదీయు లెవ్వరుగాని న్యాయ మూర్తులగ నియమింపబడలేదనియు మహమ్మదీయుల యాశయ ములసంగర మున్నప్రభుత్వమువారిచే పాటించబడలేదనిపల్కిరి గొల్ అబ్దుల్ లతీఫ్ ధర్మాగారు

తీర్మానమును ఉపపాదించిరి ఉన్నత న్యాయస్థానము లందు మహమ్మదీయులకు లెగిన ప్రాతినిధ్య మొసంగుటకు ఈరాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయుల న్యాయమైన హక్కులను ప్రభుత్వమువారు వరుసగా తృణీకరించినందులకై మదరాసు ము సల్మానుల ఈసభ ఖిగలచింతించుచు హైకోర్టుజడ్జిపదవి నలం కరించుటకు సంపూర్ణార్హతగల మహమ్మదీయుల నేకులీరాష్ట్రముం దున్నను ఆపరచికి మహమ్మదీయుని నియమింపక సంఘమున కొనర్చిన అక్రమమునకై తమ నిరసనభావమును ప్రకటించు చున్నారు

“హైకోర్టు బెంచీయం దిటీవల గావించబడిన జాబీలం దొక స్థానమునకైనను ఒక మహమ్మదీయ న్యాయవాదిని నియ మించి మహమ్మదీయుల న్యాయమును హక్కులను గుర్తించినందు లకు నిదర్శనము జూపవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నా రు వైతిర్మానము ఇండియా కార్పొరేషన్, రాజప్రతినిధి, మదరా సు గవర్నరు గారల కంపుటకు అన్వేషించి - ధికారి మొసంగుచు న్నారు”

పై తీర్మానము నుపపాదించుచు పరరాజ్యాధికారము నశించువరకు భారతీయులు ఎట్టి ఉన్నతోద్యోగమైనను, ప్రభు శోద్యోగము లు కాంతించుచు ప్రభుత్వమును కోరట జాతీయగౌరవమునకు అవమానకరమని తెలచిన దినములు గలవనియు, కాని దురదృష్టవశాత్తూ ఉద్యోగకాంత నేడు ని త్యజింపవలసిన కత్తివసరముగ నేర్పడెననియు, జాతీయోద్యమ ము వెనుకబడెననియు, కాలము, పరిస్థితి, మారినపుడు తదనుగుణ్య ముగ అభిప్రాయములు విధానములు మార్పుచెందవలసి యుండు ననియు, జాతీయశత్రుము స్వాతంత్ర్యాదర్యము చాలదూరము గనున్నటుల గన్పించుచున్నందున మహమ్మదీయులు దేశపరిపాల నయందు తగినంత పాలుగైకొననినో తమకు మోక్షము లేదని గమనించినయు జాతీయోద్యమమందువలెనే ప్రభుత్వముందు ను పాల్గొనుట త్యవసరమనియు ప్రతిపక్షి రి దేశములోని ఏ సంఘమువైగాని ఏపక్షమువైగాని ద్వేషభావ ఘుతో లీసభ గావించునడలేదు జాతీయ విలసనమును నిరోధిం చు ఉద్యమముతో కేరటయు వీసభ యుద్దేశముగాదు మా మహమ్మదీయ సంఘమును బలపరచుకొని ఇతరసంఘము లన్ని టితో బాటు గమ్యస్థానమును కేరటయే ప్రధానాశయము. దేహముందలి ఏ యంగ మైనను ఒలిపినమెయింపి సర్వంగసం పూర్ణత ప్లాండ్ జాలదో అట్లే జాతీయందొక సంఘము పైకిరాని నో దాని కుర్చీరండు కర్తవ్యముగావున హిందూసోదరులు గూడ ఈ సంఘమును బలపరచుట విధ్యుక్తధర్మముగ నెంచ వలెను

మహమ్మదీయుల యాశయములను సంతృప్తిపరచుటకై ప్రభుత్వమువారికతూరి సర్ అబ్దుల్ రహీము గారి ని న్యాయమూర్తిగ నియమించిరి వారికిపిదప త్యాజివనీశేసిరి అటు పిమ్మట మహమ్మదీయులకోర్కెలు ఏమాత్రమును గమనింపబడ కపోయెను ఎన్నియోసభలుజరిగి ఘంటెంతయో ఆందోళనజరి గెను కాని ఏమాత్రము లాభము లేకపోయెను బహిరంగముగను

ఆంతరంగికముగను వాదానములు గావించబడెను కాని ఇటీవల ఏర్పడిన ఖాళీలందొక్క మహమ్మదీయునినైన నియమించి యుండలేదు కావున సక్రమాందోళన గావించి ప్రభుత్వమును లొంగజేయుటయే మహమ్మదీయుల విధి మహమ్మదీయుల హక్కులను ప్రభుత్వము గమనింపకుండుటకు సంఘుచందలి అలసత్వ మును ఉపేక్షయే కారణము కావున మహమ్మదీయులంద రును వికమత్యముగలిగి తలయాశయ మిడిగవరకు సక్రమార దోళన గావించవలెను

మహమ్మదీయుల కోర్కెల తృప్తిపరచుటవలన సాంఘిక కా భి మా న ము ల నా ద రిం చు చు న్నా న్నల్లి గవర్నరుగారు తలంచుట ప్రమాదకరము భారతదేశమందలి ప్రతిసంఘమునకును న్యాయము నిష్పక్షపాతము సమానాద రణ యొసంగబడవలెను దేశపరిపాలనయందు ప్రతి సంఘమును తనకు న్యాయముగ జెందవలసిన పాలును గైకొననిపక్షమున దేశమోక్షమును సాధించుట గుహ్యధ్యము. సాంఘిక భేద ములు సమయరలిననీ ప్రతిసంఘమును శాంతిలో సంతృప్తితో జీవించవలయుననిన ప్రభుత్వము ప్రతి సంఘమునకును తగిన ప్రాతినిధ్య మొసంగవలెను మహమ్మదీయుల కోర్కెలను పా లించుటవలన “సాంఘిక విభేదము గల్పించి దేశమును పొండు చున్నారనెడి అపరాధము ప్రభుత్వమువారు బావుకొన నలెను

హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల పదవుల నాక్రమించుటకు తగిన నిపుణులగు మహమ్మదీయులు లేరని యొక వాదనగలదు ఈవాదనను నేనుమృజాలను ఇప్పుడుగానియైన పదవులకు నియమింపబడిన వారివలె నిపుణులగు మహమ్మదీయు లెందరో ఈ రాష్ట్రము గలదిగ నేను చెప్పగలను నిపుత్వ మే ఈ యుద్యోగములకు ప్రధానమగు పరీక్ష యైనపక్షమున కొన్ని యుద్యోగములు పాశ్చాత్యులకు ప్రత్యేకింపబడనేల? అంతకంటెను నిపుణులగు భారతీయులులేరా? ఇంగ్లండుదేశము నందలి నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించుటకై గాదా యీ యుద్యోగములను పాశ్చాత్యులకు ప్రత్యేకించుట అట్లు ప్రాచీ న్యమే పరీక్షగ గమనించినను అర్హులవారు మహమ్మదీయులం డెందరో గలరు అట్టివో ప్రభుత్వమువారి యుపేక్ష తుంత వ్యము గాదు

భారతదేశమునందలి ఉన్నత-తో ద్యోగములన్నియు భారతీయులపరము గావలెనను వాదన న్యాయమైననో ఈ మామియందు బుట్టి ఇవట నివసించు మహమ్మదీయుల హక్కుల విషయమందును అట్టిన్యాయమే గలదు కావున ఇతర సంఘములవారన్యధా తలంపకుండుని కోరుచున్నాను ఇందుచే మహమ్మదీయులు స్వార్థపరులనియు, స్వలాభాపేక్షచే ఆందోళన గావించుచు న్నారనియు చెప్పబడగదని పరిపాలనలో తగినభారము వహించినగాని ఇతరసంఘములు మిమ్ములకు గౌరవంపజాలవు

స్వామికాజు కోర్టు ప్రధాన జడ్జిపదవికి స్వామికాజు కోర్టు జడ్జి నొకరిని నియమింపగ నేర్పరాక ఖాళీయందైనను మహమ్మదీయుని ఒకరిని నియమింపవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాను ఈమారు అవకాశము లభించినవెంటనే హై కోర్టు జడ్జిపదవి మహమ్మదీయుని కొసంగెదనని నమ్ముచున్నాను ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయుల కోర్కెల నింకను తృణీకరిం చునో మహమ్మదీయుల మనసులకు తీవ్రముగ నొప్పించిన వా రయ్యెదరు

ఈ రాష్ట్రమునకు జెందని మహమ్మదీయుని ఈ పదవికి నియమించుటకు మేము సమ్మతంపజాలము ఈ పదవుల నాక్ర మించుటకు యోగ్యులగు మహమ్మదీయు లీరాష్ట్రమునందే లేక పోలేదు కావున రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయులచే ఉద్యోగముల నింపక స్థానికమహమ్మదీయులహక్కులను గమనింపవలె నని కోరుచున్నాను అని పల్కిరి

అధ్యక్షులకు సంగనములతో సభ ముగింపబడెను

ఆయుర్వేద పత్రిక

బరంపురం, గంజాం జుల్లా

ఆయువు, ఆరోగ్యము, సత్సంతానము, సుఖము, వైద్యసద్ధర్మాది ననేకవిషయముల బోధించు తెలుగు మాసపత్రిక స్త్రీ పురుషులకును మిక్కిలి యుపయోక్త ము న్యాసకర్తలకు గొప్ప సహదరము.

సం॥ర చందా రూ 2-0-0

బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు

సంపాదకులు

మదరాసు హైకోర్టు నూతన న్యాయమూర్తులు



గౌ॥ న్యాయ సర్ విలియము ఫిలిప్స్ ప్రధాన న్యాయమూర్తిగ నియమింపబడిరి.



డి. బి. సి. ఆర్. తిరువేంగళా చారియరు స్వామికాజుకోర్టునుండి హైకోర్టుజడ్జిగ నియమింపబడిరి. శ్రీ శే॥ సర్ వి. భాష్యం అయ్యంగారి అల్లుడు



హెచ్. డి. కార్నిషు హైకోర్టు అడ్మినిస్ట్రేటివు జనరలుగ నుండి న్యాయమూర్తిగ నియమింపబడిరి.



సి. వి. అనంతకృష్ణయ్య గవర్న మెంటు స్టేడరుగ నుండి న్యాయమూర్తిగ నియమింపబడిరి.

(ప్రె. ఫో. పీ)

మహమ్మదీయులు- హైకోర్టు జడ్జి పదవి

మదరాసు, మే 7:—మదరాసు రాష్ట్రీయమహమ్మదీయ సమైక్య కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ఈదినము సాయంత్రము జమాల్ మహమ్మదు సాహెబుగారి యాజమాన్యమున, మహాజనసభాభవనమున సమావేశమై ఇటీవల హైకోర్టున్యాయమూర్తి పదవులందు గలిగిన ఖ. శీలస మహమ్మదీయుని నియమింపకపోవుటకు తీవ్రము అసమ్మతిని తెలుపుచు తీర్మానముల గావించిరి. సాహమ్మదీయ విద్యాసమావేశముతో బాటు, రాబోవు అఖిలభారత మహమ్మదీయ మహాసభనుగూడ మదరాసునందు జరుపుట కావ్యవసరమగుటనుగూడ తీర్మానింపబడెను.

సంయుక్త నియోజకవర్గములు

దీర్ఘాయు సమావేశమైన మహమ్మదీయ సాయకుల సంయుక్త నియోజకవర్గముల సరించి గావించిన తీర్మానమును సరించి చాల దీర్ఘముగ చర్చ జరిగెను. తుదకెట్టి అభిప్రాయమునకును రాకపూర్వమే చర్చ రాబోవు శుక్రవారమునకు నిలిపి యుంచబడెను.

చెన్నై పరి శాసనసభ్యులగు బక్షీరు అహమదు సయ్యదు గారు, స్వామికాజు కోర్టులందు మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తిని నియమింపవలెననియు, ప్రస్తుతము ఖాళీగనున్న స్వామికాజు కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదవిని హైకోర్టునందలి మహమ్మదీయ న్యాయవాదులలో ప్రముఖుని కొనగవలెననియు ప్రతిపాదించిరి. కాని అధిక సంఖ్యాకులు హైకోర్టున్యాయమూర్తి పదవికంటె తక్కువ పదవి తమకు అక్కరలేనని అభిప్రాయపడుచు నే నీ పతిపాదన నిరాకరింపబడెను.

డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారి ఉపన్యాసము

కలకత్తా అష్టాంగాయుర్వేద కళాశాలలో డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు మాజీకులారితరు బొమ్మలతో నక్కని యుపన్యాసమిచ్చినారు. ప్రాచీనవైద్యులు సుచియకగా పరిశుభ్రతను గూర్చి శ్రద్ధా శుభ్రతలై యుండిరి. కావుననే వారు ప్రసవవైద్యము లోను శస్త్రవైద్యములోను విశేష నైపుణ్యమును ప్రదర్శించిరి. దివ్యరు, చీమను గలిగించు మాక్కుతీవుల గని పెట్టనంతవరకు, ఐరోపీయులు విషవద్యాదును గూర్చి యెరుగరు శస్త్రచికిత్సనుడును ఛాత్రులును చేతులు గోళ్లు మిక్కిలి పరిశుభ్రముగా నుండుకొనవలెనని శుశ్రూషుడు గట్టిగా నుచించినాడు. అతని పనిముట్లు మంచి యుక్తుతో జేయబడి, వైశిష్ట్యములోను, ఉచితమైన యాకారములోను నిరుపమానములై యుండెడివి. వెండ్రుకను జీల్పగలిగిన పనిముట్లు సరియైన పదును గలదని వారి సిద్ధాంతము. సుశ్రుతుడు తన శస్త్రములను ఉడుకు మోక్షోదకములోను, వేడినూనెలోను నుంచుచు, అగ్నితప్తము గావించియు శుద్ధిచేయుచుండెను. అతడంత శుచిగలవాడు గనుకనే యిప్పటివలె, సాత్తికడుపుగా శస్త్రచికిత్స చేయుటకు జంకకుండెడివాడు. చికిత్సకు పూర్వమును, ఆనంతరమును శుచిగల్గి యుండుటయే అతని శస్త్రవైద్య నైపుణ్యమునకు గారాము. శుశ్రుతునివంటి ప్రాచీనవైద్యులు పయోగించిన శస్త్రము లిప్పుడు పాటటిపుత్రములో త్రివిధతీయమగుచున్నవి. విద్యార్థులు విచారించు కీర్ధాంతములనుండి యోగ్యములయినవానిని నేర్చుకొనుటకు స్వీకరణదానని లక్ష్మీపతిగారు సలహా నిచ్చిరి. మనకు మేలు గల్గించునట్టియు, ఆయుష్ష్యమును కీర్తిని సంపాదించునట్టియు యంత్యములను శత్రువులనుండి యొనను సంగ్రహింపవలెనని నిరకాచార్యులనా గుహ్యధించిరి. ఆ వాక్యమును ఆచర్యముగా నుండు నానలయుని డాక్టరుగా పడేసెడిచిరి.

మహాదులో అగ్రవర్ణములవారికిని అంత్యజులకును కొట్లాట జరుగుట

ఒకవిశేషిని గాంధీ మహాత్ములకు వ్రాసిన లేఖ "మార్చి 19, 20 తేదీలలో కొలూబా జిల్లా నిమ్మబాతుల సభ జయప్రథముగా జరిగెనది. 20-న తేదీని నెంపే వేడిమి హెచ్చుగా నుండెను. ప్రజలు దాహపరులై యుండిరి. సభ ముగిసినది. సభ్యులు వెంటిపోవుచుండిరి. మీరు చెరువు యొద్దకుపోయి దాహము త్రాగి వెళ్లవచ్చునని ఏ. వి. చిత్రి (బొంబాయి సోమనర్వీకులీ) గారు వారితో తెలిపిరి. చెరువుయొద్దకు వెళ్లుట మంచిది గాదని కొందరిని గాని అగ్రవర్ణముల డాక్టరు అంజేప్పగారు మందునిలచి వారిని వెంటి దోడ్కొని వెళ్లిరి. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు వారిని వారివలెదుగాని వారివెంటనే వెళ్లెను. ఆ చెరువు బ్రాహ్మణాగ్రహారమునకు మధ్యగా నన్నది. కాని పంచము లచటికి వచ్చి నీరు త్రాగదరని యెవ్వరికిని తెలియదు. కాన పెక్కువందల మంది హాయిగా హారహరమహాదేవు అని ఆరచుచు దాహశాంతి గావించుకొనిరి. అంతలో సవర్ణులచటికి వచ్చి ఆగ్రహారముతో మాడసాగిరి. అవర్ణులు మరల నటనుండి భోజనార్థము సభాశాలకు పోయిరి. అస్పృశ్యులు విశ్వేశ్వరాలయమున ప్రవేశింపగోరుచున్నారను వరంతి గంటలలో పట్టణమునం దంతటను వ్యాపించినది. అది అసత్యవార్తయే.

ఆ వార్తను నమ్మి క్రోధాంధులగు సవర్ణులు కర్రలుచెట్లు కొని విశ్వేశ్వరాలయముకడ నుమిగుడిరి. అస్పృశ్యుల కొయ్యదేజుమే లేదు గాన వారెవరు నచటికి రాలేదు. అంతట సవర్ణులు పీరావేశముతో పీఠులవెంబడి కంటబడిన అవర్ణులందరిని కొట్టసాగిరి. అవర్ణులలో నొక్కరునుగూడ ప్రతీకారమొనరింపలేదు. సవర్ణులలో దయాశుభ్రు లగు కొందరు అవర్ణులను కాపాడుటకు ప్రయత్నించిరి గాని లాభము లేకపోయినది. సవర్ణులు కొందరు చర్మకారులు మున్నగు వర్ణుల గుడిశలలోనుగూడ దూరి కొట్టసాగిరి. వారు దిక్కులేక రక్షింపును రక్షింపుడని యరచుచు పరుగిడసాగిరి గాని దుకాణదారు లెట్టి సహాయమును చేయలేదు. సభాశాలలో 1500 మంది అస్పృశ్యులుండిరి. వారిపైని సవర్ణులు కయ్యమునకు కాలు దువ్విరి. కాని వారు కలహమును కడంగలేదు. వారులు వెడలివచ్చినచో దారుణమును పోరాటము జరిగియుండును. అవర్ణులు చెరువులలోను నూరులలోను నీళ్లు వాడుకొనవచ్చునని మహాముగ్ధుని పాలిటివాడు తీర్మానించిరి. బొంబాయి శాసనసభలో నట్టి తీర్మాన మామోదింపబడెను గాన నేను అస్పృశ్యులను చెరువు యొద్దకు తీసుకొని వెళ్లితిని అగ్రవర్ణులకు డాక్టరు అంజేప్పగారు నుడిచిరి." అని యొక విశేషిని వాడు బాబు వ్రాసెను.

అస్పృశ్యులకు శాస్త్రాధార మేమియును లేదు. అది దారుణముగు దురాచారము. చరమసభలో నున్నది. పూర్వాచారపరాయణులు కేవలము పశుబలములనునే దానిని కాపాడగోరుచున్నారు. వారికి హేతుబలమేమియును లేదు. చెరువును వారు ముట్టుకొనిరనిన ప్రజలు తిక్కచేయరని యెరిగియే అస్పృశ్యులు దేవాలయమునందు ప్రవేశింపవచ్చునని అసత్య వార్తను పూర్వాచారపరాయణులు ప్రకటించిరి. అస్పృశ్యులు ప్రతీకారము సలుపనుండుట చాలప్రశంసనీయును. ఇచ్చుమ వారిని నిందింపుట కెట్టి అవకాశమును లేదు. పశుబలము అస్పృశ్యులకు కాపాడజాలదు. దానివలన ప్రజలకు అస్పృశ్యులపట్ల నధిక చురు నభిమానము కలుగుట నిశ్చయము. సవర్ణులలో కొందరు అవర్ణులను కాపాడుటకు ప్రయత్నించినచులకు వారిని ప్రశంసింపవచ్చును గాని వారి సంఖ్య చాల తక్కువగా నుండెను. ఇట్టి సమయమున క్రియ కక్కరకురాని సానుభూతి నిష్ఠలము. నిజమైన సానుభూతిగల సవర్ణులందరును అవర్ణుల కడుపడి సవర్ణులు కొట్టెను చెబ్బలను తల నొగ్గులయే కర్తవ్యము సభాధ్యక్షుడు చేసినపని చాల శ్రేష్ఠమైనదని యే నేను నమ్మెదను. హిందూమహాసభవారును యితర సంఘములవారు నట్టి సమయములలో మిన్నకుండగూడదు. వారు బాగుగా విచారించేసి అక్రమపర్యవేక్షలను కఠినముగా నిరసింపవలెను. ఇట్టి దురాచారములను నిర్మూలించుటకు ప్రహేళిక ప్రాయముకంటె నుత్తముగు సాధనము వరేదియును లేదు. (మో. క. గాంధీ - ఎంపి. ఇండియ 28-4-27)

చెట్టెనూసియుండగనే దానిలో నున్నట్లు నమ్మకములముగ కనుగొనవచ్చునట.

లాలాజీ ఐరోపా ఖండమున కేగదలచుట

ఈ నెల 1 తేదీని నెలువడిన పీపిల్సు పత్రికలో

ప్రకటించబడిన లజ్జాతిరాయిగారి లేఖ

ముందువారమునుండి నామిత్రుడును సహోద్యోగియునగు ఎఫ్. థెరోజునందుగా రీప్రతికము సంపాదకులుగా నుందురు. నేను మూడుమాసములు ఐరోపా ఖండమున గడపదలచుచున్నాను. 1926 ఆగష్టు నెలముందు నాకు తుదికమైన విశ్రాంతి లేకుండ నున్నది. ఆ గష్టు మొదలు నవంబరు నెలాఖరు వరకును శాసన సభల నిన్ని కల నిమిత్తము చాల కష్టపడి పనిచేయవలసివచ్చెను. డిశంబరు నెల ప్రారంభమున నాను చాల జబ్బు చేసినది. రెండువారములపాటు పముద్రసంచారమును చేయవలసివచ్చింది. నేను కలకత్తానుండి బయలుదేరునపుడు తరుముననే శ్రద్ధావంశస్వామి దాహాహత్య నాకు తెలియవచ్చినది. అందువలన నే నా ప్రయాణమును మానుకొని వెంటనే డిల్లీకిపోతిని. మార్చి నెలాఖరువరకును భారత శాసనసభలో తెరవీలేకుండ పనిచేయవలసివచ్చినది. అదివరకు నిన్ని కల నిమిత్తమును నితర పనుల నిమిత్తమును చాల కష్టపడి పనిచేసినందున నేడైన నొక ముఖ్యవిషయమునుగూడ ఏకాగ్రతతో పరిశీలించుటకుగూడ నాకప్పుడు శక్తిలేకుండ నుండెను. అందువలన కొంతకాలము ఐరోపా ఖండమున విశ్రాంతి గొనవలెనని నే నపుడే నిశ్చయించితిని గాని శ్రద్ధావంశ స్వామికనిధి కొరకు శాసనసభ విరమింపబడినప్పటినుండియు నేను నిరంతరము సంచారముచేయుచునే యుంటిని.

ఈ నెల 7 వ తేదీని నేను బొంబాయినుండి బయలుదేరెను. కేవలము విశ్రాంతికొరకును ఆరోగ్యముకొరకును మాత్రమే నేనిపుడు వెళ్ళుచున్నాను గాని మరెందులకును కాదు. భారతదేశమునందలి పర్యత ప్రాంతములందును సముద్రతీరములందును నా అనుభవమునుబట్టి నాకవసరమును విశ్రాంతి లభింపదని నే నెరుగుదును. నాకు జీర్ణశక్తి తగ్గిపోవును. పర్యత ప్రాంతములందలి కాలమానము నాకు సరిపడదు. ఉపన్యాసముల నొసంగవలెనను నాహ్వనములు నిరంతరమును వచ్చుచునేయుండును. కొందర తిదీనముగ వ్రాయుచుండురు. వానిని నితిని తిరస్కరించుటకు మన సామర్థ్యము పట్టుదలతో నుండమన్నను మిత్రుల కాగ్రహముగూడ కలుగును. ఐరోపా ఖండమునం దగువ్యయముకంటె పర్యత ప్రాంతములందు వ్యయమేమియును తగ్గదు. నేను వివేదములను భోగములను అపేక్షింపను గాన నైరోబా ఖండమునందును నాకు వ్యయ మధికముగా నుండదు. నేను 3 1/2 నెలలకంటె మెచ్చుగా నవట నుండ నవకాళములేదు. ఈ 3 1/2 నెలలపాటు అవట విశ్రాంతిగొని మరలివచ్చినచో బాగుగా మరల పని చేయగలుగుదును. కావున స్వల్పకాలము నేను దేశసేవను విరమింపవలసి వచ్చినందులకు దేశీయసోదరులు నన్ను తమింప గోరెదను." అని లాలాజీ వ్రాసెను.

రాజస్థానమునందు నిర్బంధములు

జాతీయపాఠశాలలను పంచాయతీలను

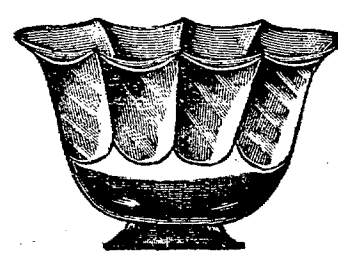
మూయవలెనని ఉత్తరువు

ఆజ్మీరు, మే 7:—మీవారునందు బిజోలియాలో ప్రభుత్వమువారు ఆకస్మికముగ నిర్బంధచర్యలకు గడంగిరని రాజస్థాను 'టూరను' పత్రికకు ప్రత్యేకవార్త వెలుపుచున్నది. జాతీయ పాఠశాలను, గ్రామ పంచాయతీలను మూయించవలెనని ముఖ్యులగు ఖాదీప్రచారకులకు కిసానులకు ఉత్తరువు లొసంగబడినది. ధరావత్తుల కోరిక.

మే 3 వ తేదీన విద్యాప్రచారము జేయుచున్న 3 గురిని, ఖజురు ప్రచారము జేయుచున్న 2 గురిని రాజస్థాను నే వా సంఘమువారిని అరెస్టు జేసిరి. 5 వ తేదీన ముగ్గురిని చిత్రూరుగరునకు తీసుకొనిపోయిరి. వారిపై ఆరెస్టు వారంటులులేవు. వీరైదుగురులో 6 రు మీవారిలు 5 గురిని మీవారు నుండి నెడలిపోవలెనని ఉత్తరువు జేసిరి. (ఫీ.వెను.)

కలకత్తా, మే 7:—రెంగాలు నేపనలుబాంకు నివేదికవారములోపుగ ప్రచురింపబడవచ్చును. (ఫీ.వెను.)

నవీనయుంత్ర సహాయముచే వెండినగలు, ఇతర సామాన్యతయారుచేయుబడుచున్న విమొత్తముగా తీయునట్టివారికి, వర్తకులకు ప్రత్యేక సదుపాయములుగలవు



తింతివిలాసము: ఉమ్మడియా-ర్

ఈవిషయమై యిదివరలో మాతో లావాదేవి చేయుచున్న వర్తకులకు బాగుగా తెలియును. మరియు వారికి లాభకారిగా నున్నట్లు తెలిపిరి. యేలాటి శ్రమ, కష్టము, యిబ్బంది, లేక మీ కొంత వెండిసామానులు యే సైజున కావలసినను సరఫరాచేయగలము. ఇదిగాక బంగారు, పువ్వురాగము, కంపులు మొదలగు ఆభరణము లన్నియు సిద్ధముగా నున్నవి.

ముఖ్యగమనింపు:—ఆక్సరలేనిచో తీసికొని పైకము వాపసిచ్చెదము. సవరంబంగారుకు సీమవెండికి పూచి నిచ్చెదము. ప్రజలరు తృప్తిని కలిగించుటే మాముఖ్యోదేశము. ఉమ్మడి రామయ్యచెట్టి గురుస్వామిచెట్టి కంపెనీ. నగలవర్తకులు 25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువో, నట్లే నీశిరస్సుగూడ మరికిగాకుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శిరస్సుపైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములనుగూడ యుండిన నీవెండుకల పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈమందు వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవుపేక్ష వహించిన అతితర్రలో నీతలయంతయు కురుపుల మయము గాగలదు. గనుక నీశిరస్సు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొనదలచినచో ప్రతినీత్యము



కామినీయా తలనానె (రిజిష్టరు) నువయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరనీయుదు. ఒకవేళ నీతలయందు నాచుండివరకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమాడుసారు లీనూనెను రాచుటతోనది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కుదుళ్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెద రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నువయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లొసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు సీసా రు 1-0-0 తపాలచార్జి 0-6-0 8 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0

నమూనాను వాడి చూడుడు.

సువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిష్టరు)

అతివత్తుకయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు ఆనేక సువాసనద్రవ్యములు బజారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నువయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి సువాసన నకు అచ్చెరువందకతీరవు. మల్లె మున్నగు ఆత్తరుల కేవిధముగను తీసిపోదు. నేడే ఆర్డరును పంపును.

1/2 బొంబు ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/2 " " "	"	1-4-0
1 డ్రాము " "	"	0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు సంపిన పంపబడును.

వాసనకార్డులు. డబ్బు 0-10-0 తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు ఏజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 126

285, జుమ్మామశీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

ఆటంకవరచుటకుదురుచుట

ఒకసారి } ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి } దీని }
దీనిని } లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు. } నిజమును }
జపయోగించి } గ్రహింపుడు.

Regd TradeMark ఆమూల్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి మంచుమపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడినవి. 594



సాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలుబు, దగ్గు, అజీర్ణము, పిల్లలపడికము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అజీర్ణ శేది, క్షేగు, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము, అజీర్ణచే గలగు కడుపునొప్పి మొదలగువాటికి వజ్రాయుధము వంటిది. అనుపాన పత్రముగూడ పంపబడును. కాల, దేశ, లింగ వయస్సు భేదము లేక ఆనేక పంి రములనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతమువంటిది. 250-800 మాత్రలుగల బుడి 1 కి ధర 0 4 0, పోస్టుఖర్చు 0 4 0, పోస్టుఖర్చుతో సహా 6 కి రు 1 8 0, 12 కి 2 18 0, 25 కి రు 5 8 0.

ముఖ్యగమనింపు:—మా కస్తూరి మాత్రలవలన గలగుచున్న అమోఘమైన గుణమును చూచి బహునందు ఆనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలం విక్రయించబడుచున్నవి. హాసపోతుండుటకై మా వర్తక గుణురునుచూచి తీయుడు. ప్రతిపూరిలోన ప్రతి దుకాణమునందు దొరకును. బివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫైటరు,

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

కార్మికులు - కాంగ్రెసువాదులు

సభలో అల్లరి

కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల ప్రబోధము

గత శనివారము సాయంత్రము పీఠిల్లిపాక్షంలో బర్మా ఆయత్ కంపెనీ యస్. పి. సి. కె. ముద్రణాలయమున పనిచేసిన కార్మికుల సభలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ఉపన్యసించి సభకు డి. కొలంబై, సామి జెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, సత్యనారాయణ, ఘోషి మహమ్మదు, కె. భాష్యమయ్యగారు, యస్. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్య, వల్లె రత్న సభాపతి ముదలియారు, పి. భక్తవల్సలు నాయుడు మున్నగువారందరి సభలో ఒక పక్షమువారు గోలకొండనుంచి పి. భక్తవల్సలు నాయుడుగారు మాట్లాడునపుడు సభలో చాలగండగోళములు జరిగెను.

యస్. రత్న సభాపతి ముదలియారుగారు — మాట్లాడుచు ఈ దేశమందలి ఐరోపియను ధనికులను, వర్తక కంపెనీల యజమానులను, భారతీయ కార్మికులను పశువులుగా జూచుచున్నారనియు, అట్టి పరిస్థితులు మార్పుకొనకుండుకొని కార్మికులెల్లరు ఏకాక్షయప్రేరేపితై ఏకలక్ష్మ్యమతో సంఘమును ఒకరుదుకొనవలెనని పక్షిరి. బర్మా ఆయత్ కంపెనీయందను, యస్. పి. సి. కె. ముద్రణాలయముందును పనిచేయు సమైక్యకట్టియున్నారు ఈ సమైక్య దీక్షతో కడపరకు నిర్వహించవలసియుండును. అందులకు వికమత్య మత్వసరము

సామి మహమ్మదుగారు — మాట్లాడుచు యూరోపియనుకంపెనీ యజమానులు కార్మికులపట్లగానిచు అక్రమములు ఎల్లరకు తెల్ల మేయనియు కార్మికులెట్టి కనీసవ్యాయమును గోరుచున్నారో తమకు తెలిసియున్నదనిరి కాంగ్రెసువారు సమైక్యకట్టిన కార్మికులకు సర్వవిధముల తోడ్పడగలరు కాంగ్రెసుపక్షమువారు కార్మికులకొనర్చిన ద్రోహ మేమియో మీహృదయములను పరీక్షింపగోరెదను

(సభలో ఈసమయముందు కొంతఅలజడి గలిగి వెంటనే శాంతి చేసారెను)

సామి మహమ్మదుగారింకను మాట్లాడుచు రి సంతకములకు పూర్వము పులియన్తోపు తగవులందు కాంగ్రెసువారు ప్రాణములకు తెగించి కార్మికులకు తోడ్పడిన విషయమును మరువరాదని వేడుచున్నామనిరి పట్టసభలందును కార్మికులకు సభయందును కార్మికులకై కాంగ్రెసువారు ఎంతయో ఆందోళనగానిచిరి ఇప్పుడును ఇకముందును అట్లే జేయగలరు కాంగ్రెసును అణచివేయవలెనని అధికారవర్గ మొకంకను స్వార్థపరులును ఉద్యోగాభిలాషులను ప్రభుత్వాభిమానులు వేరొకవంకను ప్రయత్నించుచు కాంగ్రెసుపై అనేకఅపనీచలు మోపుచున్నారని అట్టినిరాధారవార్తలను నమ్మరాదని నాప్రాధికారపత్యసత్యములను స్వాయాన్వాయములను విమర్శించి స్వాయమెచ్చుటగలదో పరికించవలెను. దీనజనబాంధవుడని లోకముందంతటను పెరన్నెకగన్న గాంధీపహాత్యునిపై భక్తిగలిగియుండవలెననిరి

సభలో నొకరు — కాంగ్రెసులోనే యందుముగాని కాంగ్రెసుకేరతో వేషములు వైచికొని ద్రోహ మొనర్చువారి విషయమేమి?

సామి మహమ్మదుగారు — కాంగ్రెసుపక్షమునం దట్టి బూటక వేషధారులు అయోగ్యులెవరినైన మాషన అట్టవారు తొలగింపబడుదురు

కేకలు — “భక్తవల్సలు నాయుడు” భక్తవల్సలు నాయుడు, సా మహమ్మదు — అట్టివా ఎరుండినను సాయకుకు కాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలియజేసిన తగినవర్త గైకొనగలరు.

యస్. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు — మాట్లాడుచు యస్. పి. సి. కె. ముద్రణాలయమున పనిచేయు 500 కార్మికులు సమైక్యకట్టియున్నారనియు పీఠిల్లి పరిశ్రమలు, ఆవిష్కరణ, మరి 2, 500 ల మంది పీఠికో వాలు బాధపడుచున్నారనియు, దీనికి తోడు వెయ్యివంద బర్మా లయత్ కంపెనీ యందు పనిచేయువారు సమైక్యకట్టియైన వారివైభావవడియుండు 5000 మంది ప్రజలు బాగులకు లోకైయున్నారనియు అందుచే మున్నుందీ వేలకొలది వేదజనుల నితనిగమనించుటకు బరులుగ మనలోమనము పోరాడుకొనుచుండు టెంతటి యవివేకమో తెలిసికొనవలెనని పక్షిరి పిదప ఉపన్యాసములు యస్. పి. సి. కె. ముద్రణాలయమున పనిచేసిన కట్టుములను వివరించిరి. కార్మికులలో కార్మికులను మనమీ విముగి పోరాటములు సాగింపకొనుచుండు మన యజమానులకు యూరోపియనులు ఎరువుకై స్వార్థిగేయగలరు కావున వివగ్యులకట్టలముల నిప్పుకు కట్టిపెట్టి మన అంతు కట్టినవారైన వాటు బహవలెను సమైక్యం పనితేక వాంఛన 5,500 ప్రజలతింకై సాగన మారుములు మన ఎల్లరక రైత్యులు కార్మికులలో సంభావన కట్టుకొని యుండిన ప్రభుత్వముగాని యింకాముగాని లొంగి రాగలరు కాంగ్రెసు సర్వదా కార్మికుల రుచై కార్మికుల తోడ్పడునని సామి మహమ్మదుగారు, రి కోట్ల భారతీ

యులకు ప్రతినిధియగు కాంగ్రెసుసంస్థయందు జేరి కాంగ్రెసును బలపరచ వేడెదను. కార్మికులనే కార్మిక ప్రతినిధులనుగ నిలువకెట్లుటకు కాంగ్రెసువారు అభిలషించుచున్నారు (మరల సభలో అల్లరి) కొందరు — కాంగ్రెసుపై మాకెట్టి ద్వేషమును లేదు. అందులో జేరిన కొందరు అక్రమవాదులు గలరు.

సశ్రేణుదలియారు-అ.వి.వారు మాట్లాడుచు కార్మికులలో నెట్టి పక్ష భేదములు లేవనియు ఏపక్షమునకు జెందినవారైనను కార్మికులెల్లరును ఒకటియే యనియు కాంగ్రెసుపై కార్మికులకెట్టి ద్వేషము లేదనియు కాంగ్రెసువాదులు తమరాజకీయ కార్యక్రమమును కొంతకాలము కట్టిపెట్టి కార్మికుల కష్టసులములకై పాటుబడవలెననియు, కాంగ్రెసు కార్మికుల సౌఖ్యములకై కృషిసజిసిన గాంధీమహాత్ముని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు పూజించినట్లు పూజింపగలమనియు కాంగ్రెసు వారితవరకును కార్మికుల తేమము నుపేక్షించి రనియు, కార్మికుల సేత్రముల నొక తూరి తెరువజేసి వారిని మోసగించ జూచుట సాధ్యమున పనిగాదనియు పక్షిరి.

మహారసామినాయకర్ కారు మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు పక్షము శాసనసభలోనికి వెళ్లి చాలాకాలము గాలేదనియు, ఈలోపుననే తమకు సర్వమును చేయజాలకపోయెనని ఆంగ్లా శనజరుపుట సమంజసము గాదనియు, దేశమందలి రాజకీయ పక్షము లన్నిటిలోను కార్మికోద్యమములు కండగ నిలిచినదొక కాంగ్రెసు పక్షమేననియు పక్షిరి

మరికొందరు మాట్లాడిన పిమ్మట సభ ముగింపబడెను.

దక్షిణ హైదరాబాదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శివాజీ త్రిశతాబ్దిత్సవము.

పై యుత్సవమును జరుపుటకు కైరీప పి. మంగళవారమునాడు సాయంత్రము హైదరాబాద్ వివేక మిని నాటకశాలయందు శ్రీమతి అల్యాబాయి (డాక్టర్ వల్లభుగారి సతి) గారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ సమావేశమయ్యెను కార్యక్రమము ఒక మహారాష్ట్రీయువకుని పద్యములతో నారంభమయ్యెను న్యాయమూర్తి కేశవరావుగారు శివాజీ జీవితముపై గంభీరముగా నుపన్యసించిరి. శ్రీయంత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు శివాజీ దండయాత్రలను గురించి ఉపన్యసించిరి పిమ్మట రామచంద్ర నాయకు బ్యారెట్లగారు శివాజీ గణాతిశయములను ప్రతివారు నేర్వదగినవని చెప్పిరి దిగంబరదాసుగారు కొన్నివిషయముల చెబిరి ఒక మహారాష్ట్రీయువకుడు మహారాష్ట్ర పద్యములను జదివినాన పిమ్మట అధ్యక్షురాలు మహారాష్ట్రీ భాషయందు ఉపన్యాసము గావించిరి వామననాయకుగారి కృతజ్ఞతాపదనములతో సభ ముగిసెను రెసిడెంటుగారి రాక

గౌరవీయులగు సర్ బార్బక్, రెసిడెంటుగారు వేసవి కాలమునకు ఉదకమండలమున కేగియుంజిరి కాని ఎండు తీక్షణముగా నున్న ఈ దినములలో తిరిగి హైదరాబాదునకు ఇరువురి ఆంగ్ల యువకులతో గత మంగళవారమునాడు విచ్చేసిరి వేసవికాలమును ఉదకమండలమునందు గడుపదలచినవారు ఇప్పుడే తిరిగివచ్చుటకు కారణముగోచరము

ఒక మహమ్మదీయ వినుషీమణి చుడీ బజారు హిందీ

కన్యా పాఠశాలను దర్శించుట

శ్రీయంత హుమాయూన్ మిర్జాగారి సతీమణి పై పాఠశాలను దర్శించి బాలరస పరీక్షించిరి ప్రేక్షకుల పుష్పకమునందు తమ అభిప్రాయమును ఇల్లు వ్రాసిరి —

నేను పాఠశాలను గాంచితిని పాఠశాల సక్రమప్రగతిలపై ననుపగించున్నది. విద్యాశాఖవారి సహాయము సరిపావులేదు పాఠశాలకై ద్రవ్యసహాయమొనర్చి తోడ్పడుచున్నదాతలు ప్రశంసార్హులు పరిమేశ్యరుడీ పాఠశాలస్థానికి తోడ్పడుగాక!

ర్యాల్ కమిషన్

పాయగా యెచ్చేటల వివాదమునుగురించి విచారించుటకు మిరాసు హైకోర్టునాయుదులగు ర్యాల్ కమిషన్ గారు రావింపబడి ఇరువురు స్థానికాధికారుల నైతికము కమిషన్ ఏర్పాటు చేయబడియుండెనుగాని వీరు విచారణకు పూర్తిగావించి నివేదికను నిజాం ప్రభువుగారిసన్నిధి కంపిరి పాయగాలు విడుదలమునని వందలి వ్యాపించియున్నది ప్రభువుగారి యాజ్ఞకై నిశ్చయించుచున్నార ర్యాల్ కమిషన్ గారు గత ఆదివారము హైదరాబాదును విడిచినది

విద్యారాజాధికారిపై మహాస్వపు దావా

న్యాయరాజిస్ట్రేషనిండించుచు బహుమాన ప్రదానార్హ సంస్కరముకై ప్రదర్శింపబడిన ప్రభుసరమునుగురించి న్యాయ

యవాదులచే తేబడిన అభియోగము వానికందడి విధాయికోరిక ప్రకారము హైకోర్టునకు మార్చబడినది. గత ఆదివారమునాడు ఇద్దరు న్యాయమూర్తుల ఎగుబడిచారాకువచ్చెను హైదరాబాద్ లోని ప్రముఖులగు బ్యారెట్లగు హైకోర్టుకేర్ల న్యాయవాదులతోపాటు నిలిచిరి ప్రతివాదులపక్షమున ఎవరును హాజరుకాలేదు సరుకులు బాకీయబడినవి తిరిగి వాయిదావేయబడినది పరిచయ. సానము గూడలెరున్నది

విద్యోగమున కలెక్టివల సనము.

మహమ్మదీయ కాపురముల స మహమ్మదీయ శ్రీమహామహియును నామెను ఇరువురు పిల్లలు జన్మించిరి రెండుతలలు. నాలుగుపిల్లలు, నాలుగుకాళ్లు గల ఇద్దరు పిల్లలు రొమ్ము భాగమువద్ద కలిసియున్నార వివేదియుటకు సాధ్యముకాలేదు. విద్యోగము వివకాహాపిట్టులనం దీపిల్లలందఱుజన్మిరారు. తల్లిను బహుగానున్నది

శ్రీ మునగాలరాజుగారు

వీరు తమ స్వీతియకునాయని ఉన్నతవిద్యాభ్యాసము నిమిత్తము ఇంగ్లాండునకు బంపు సందర మున బొంబాయికేగిరి ఆదట ఆంగ్లము పీఠిని ఘనముగా సన్మానించిరి రివ మేనాడు సర్వంబు ఆఫ్ ఇండియా సాసయిజిహునందు జరిగిన బహిరంగసభయందు సన్మానపత్రమొసంగబడెను. వీరు తిరిగి హైదరాబాదు చేరిరి

నాటకము

దెంగురూ నాటకసంఘమువారు సెక్రటరీబాదలో, రామదాసు, సభద్ర, వాడుకాపట్టాభిషేకము మున్నగు నాటకముల ప్రదర్శించుచున్నారు. శ్రీయంత టి రాఘవాచార్యగారు ముఖ్యపాత్రలను ధరించుచున్నారు

విచిత్రము

రాయచూరు జిల్లాలోని లింగుగురూరు నం దొక శ్రీమత్పదియారు తెలుగడచినను ప్రసవింపనందుక ప్రభుత్వవైద్యకాలకు గొనిరాబడెను అపరేక్షనుచేసి నాలుగైదు కేలలక్రిందినే మరణించియుండిన సీతపు గర్భ కోశము నుండి తీయబడెను తల్లి తేజముగా నన్నది సీతపు గర్భించిన తరువాత ఇంతకాలమునకు రక్త వివింపయుండుట దేవుని మహిమయని డాక్టరుగారి అభిప్రాయము.

రాజప్రతినిధి

ఉదకమండలపర్యటనము

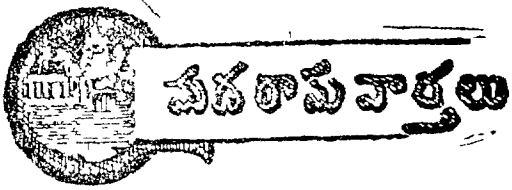
(స్వకీయవిలేఖరి)

అధికారి త్యాన-అనధికారి త్యాన?

ఉదకమండలము, మే 7 — రాజప్రతినిధిగా రీవేం 9లో పీఠిరి నిమల దర్శించుచుగాను ఉదకమండలమునకు జరుదెంచును అయితేవారిపర్యటనము అధికారి త్యా అన్ని ఆర్యాములతో జరుగన లేదు, అనధికారి త్యా ఆర్యా రహితముగజరుగునా అనుభవము ఇంకను విశ్చయము గానేదు ఈవిషయము ఇంకా సిట్టాను ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల సభలోనున్నది ఇంకెంత రాజప్రతినిధిగారు మురూగును అధికారహోదాలో బహుమానాత్రమె దర్శించుట సాంప్రదాయము, ఇంకను ఎక్కువసంఖ్యములు విచ్చిందె సెం అవన్నీ అనధికారి త్యా జరిగినరావాలగు పరిగణించెనువారు ప్రస్తుతము రాజప్రతినిధిగారు అధికారి త్యా విచ్చుటకు కారణమేమిగనుటకు ఇదియేవారిప్రమాదమును ఈఆగవమును అధికారి పర్యటన పరిగణించు కింకంపై మరయొక కారణములేదు సీతే అధికారి పర్యటనకు పరిగణించెదలచెన్ననగుచుం ఈతయము తిరిగి ఆంగ్లముతో స్వాగతమొసగు దున్నాము. అంతేగాక రాజప్రతినిధిగారి కారిత్యా చెన్ననగుచును నన్నికపురు ముగర తిరుమనాపల్లి నగరములకుగూడ సుదాచు సాంప్రదాయము. రాజప్రతినిధి గారి కింకంపై వెంటనే ఆగవముల ప్రసంధాత పమును సీరించు చు నావాసించుట సందియము అందుచే ఈవారు రాజప్రతినిధిగా పర్యటనము అనధికారి త్యాచేరి గల్గుచు అయినను ఉపయోగ పుర పాలక సంఘమువారు రాజప్రతినిధి కింకంపై స్వాగతమొసగుట సర్వామము సందర్భమునాగు

రాజప్రతినిధి గారు హైదరాబాదు దర్శించుటలో శ్రీమహమ్మదీయ కాపురముల స మహమ్మదీయ శ్రీమహామహియును నామెను ఇరువురు పిల్లలు జన్మించిరి రెండుతలలు. నాలుగుపిల్లలు, నాలుగుకాళ్లు గల ఇద్దరు పిల్లలు రొమ్ము భాగమువద్ద కలిసియున్నార వివేదియుటకు సాధ్యముకాలేదు. విద్యోగము వివకాహాపిట్టులనం దీపిల్లలందఱుజన్మిరారు. తల్లిను బహుగానున్నది

రాజప్రతినిధి గారు హైదరాబాదు దర్శించుటలో శ్రీమహమ్మదీయ కాపురముల స మహమ్మదీయ శ్రీమహామహియును నామెను ఇరువురు పిల్లలు జన్మించిరి రెండుతలలు. నాలుగుపిల్లలు, నాలుగుకాళ్లు గల ఇద్దరు పిల్లలు రొమ్ము భాగమువద్ద కలిసియున్నార వివేదియుటకు సాధ్యముకాలేదు. విద్యోగము వివకాహాపిట్టులనం దీపిల్లలందఱుజన్మిరారు. తల్లిను బహుగానున్నది



తెలిగ్రాములు — ఆగ్రా, ఢిల్లీ, అబ్బీరు, బాద్షా
రలగ కార్మి తెలిగ్రాములును అటవీనామ్య తెలిగ్రాములును
చాలా ఆలస్యమునకు లోనుగాగలవు.

గోదావరికి కూలివడిన గోలుపోయే ప్రాణ మొకడు
మద్రాసువాడు గ్రామమును అంజికారాయితో క్రొ
త్తిగోడకట్టువెనెంచి ప్రాతగోడ విరుగొట్టుచుండగా
దొకరు గోడకిందపడి ననిపోయెను

చెన్నపట్టణపు కన్న పువ్వుగలు — కండియా
శ్రేణులో మొన్న నివారము వెయ్యిరూపాయల సొత్తు ఒక
బొక్క కంట్రాక్టు ఇంట్లో అపహరింపబడెను కరపాట్ అను
మగురజిల్లా కాపురముని పట్టుకొనిరి యీమధ్య వై నాబజారు
కోడ్డు నొదనున్న మైసూరు వెటర్నరీలో యీ మధ్య ఆ
పహరింపబడిన పాత్ర యిరవేనెక్కిరికెను

రాకపోకలు — సర్ బిసుభాయి మాధవాలూగారు
నేటి ఉదయం మద్రాసుచ్చిరి
గౌ॥ సర్ మురై హట్టు ట్రాటరుగారు శనివారంరా
త్రి మద్రాసునుండి ఇంగ్లాండు ఓడయెక్కి వెల్లిరి
గౌ॥ సర్ విలియం పీల్పుగారు శనివారం రాత్రి ఉ
దయం వెల్లిరి
సైన్సు వాలెసుగారు గతరాత్రి ఉదయం వెల్లిరి.
జే॥ యం హూసరు గారు గతరాత్రి హిందూపురం
వెల్లిరి

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బి. ఎ. డిగ్రీ పరీక్షాఫలితములు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు 1927 సం॥ ఏప్రిల్ మా
సమున జరిపిన బి. ఎ. డిగ్రీ యందీ క్రింది అభ్యర్థులు రెండవ
పాట్లందు కృతార్థులై

5 వ గ్రూపు

రెండవ తరగతిలో — 79 86 91 92 95 96 97 98
105 107 226 231 233 234 241 440 443 446

మాడవతరగతిలో — 77 80 81 82 84 87 88 93

94 99 102 104 106 109 115 225 227 228 229 230 232
235 236 238 239 240 242 243 246 247 249 250 253
255 256 431 435 436 437 438 439 442 444 445 448.

5 (ఎ) గ్రూపు

1 వ తరగతి — 39
2 వ తరగతి — 453 460
3 వ తరగతి — 21 26 29 30 32 35 116 118 119
120 128 129 138 139 149 151 261 265 269 270 274
280 281 282 449 155 458 459 462 466 465 466 468
469 473 475

5 (బి) గ్రూపు

రెండవ తరగతి: — 291.
మూడవ తరగతి: — 285 286 287 288 289 290 293
295 296 297 303 304.

“హార్వే నారిమాను కేసు”

హార్వేగారు “ప్రభుత్వ అనుమతి లేనిదే రిజర్వు
నందుంచవచ్చుననుట”

బొంబాయి మే 7: — నేడు హార్వే నారిమాను కేసు హా
ర్వేగారి పై తిరిగి నారిమానుగారు ప్రశ్న పరంపరనువదలిరి హా
ర్వేగారు కట్టు ప్రభుత్వ అనుమతి లేనిదే రిజర్వునందుంచవచ్చునని
రి. కాని స్టాటు ఎక్కువగా రూపరి దానేలేకొంటు ఇంజ
నీరు దీని సంగీకరింపలేదు. అందువలన ఇవి ధారవికి పనికివచ్చు
నని తరువాత యనుకొంటిరనిరి కంప్లయింటు నాచె చెప్పబడి
గాని నేనెచ్చిన హాక్కుమెంటుల సహాయమునగాని వక్తిత్వవాసి
రి. నా తరపున వక్తిత్వ చేతిలో ప్రభుత్వమువారు ఏ హాక్కుమెం
టులను పెట్టలేదు? అని హార్వేగారు తెలిపిరి.

తరువాత దేవలెస్కెంటు ఇంజనీరు బాధ్యత సంతయు
తానే వహించెననియు ఇతర బొంబాయి దోషులపై వేయ నెం
ద లేదనియు తెలిపిరి. (ప్రేక్షకు.)

మైసూరు రైల్వేస్, మద్రాస్ అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండునందు ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నీలగిరి కొండలకు నూతనమార్గము

1927 సం॥ 1-వ తేదీనుండి ఉదకమండలమందు (మైసూరు మార్గముగా) ప్రయాణికులు సామానులు,
పార్శ్వములు మొదలగువాటిని తీసుకొని పోవుటకు బేట్ ఏజన్సీ తెలుపబడినది

2 క్రమముగా మోటారుబండ్లు ఉదకమండలం మైసూరు స్టేషనులకు మధ్య ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి
ప్రకారము పోవును

మోటారు బస్సు	గం. ని.	మోటారు కారు	గం. ని.
మైసూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయం ...	8-40	ఉదయం ...	8-40
గుండ్లపేట	{ చేరుట పగలు ... 10-40	పగలు ...	10-30
,, నుండి { బయలుదేరుట ,, ...	11-0	,, ...	11-0
ఉదకమండలం చేరుట మధ్యాహ్నము ...	3-30	మధ్యాహ్నం ..	2-30
ఉదకమండలంనుండి బయలుదేరుట ఉదయం	7-30	ఉదయం .	9-0
గుండ్లపేట	{ చేరుట పగలు 11-0	పగలు ...	12-30 (సలాహారము)
,, నుండి { బయలుదేరుట ,,	11-30	,, ..	1-0
మైసూరు చేరుట మధ్యాహ్నము..	2-0	మధ్యాహ్నం ..	2-30

3. మైసూరు స్టేషను నుండి రాకపోకల కగు బేట్ ఏజన్సీ కట్టుములు.

మైసూరు ఉదకమండలం మధ్య మోటారుబస్సు, కారుల చార్జీలు

ర. అ.	ర. అ.	ర. అ.
(ఏ) కారు 1-కి (5 నీట్లు గలది)	75 0	ఒకే ప్రయాణమునకు
మొదటి తరగతి నీటు 1-కి	30 0	,,
(బి) బస్సు 1-కి	100 0	,,
మాడవ తరగతి నీటు 1-కి ర్య.	6 8	,,

ప్రయాణికులతో ఉచితముగా తీసుకొనిపోవు సామానుల పరిమితి.

మొదటి తరగతివారికి 25 పానులు బరువు గల సామానులు (పడక లేక).

3-వ తరగతివారికి 20 పానుల బరువు గల సామానులు (పడకతో సహా)

అంతకు ఎక్కువగా గల సామానులకు మణుగుకు లెక్క-వగా నున్నను మణుగులేకు ప్రకారము చార్జీ చేయబడును.

అనగా మణుగు 1-కి ర్య 2-8-0 చొప్పున చార్జీ చేయబడును

పార్శ్వములు స్వంతదారుల బాధ్యత వైసనే పుచ్చుకొనబడును.

10 శేరుల వరకు	10-20 శేరుల వరకు	20-40 శేరుల వరకు
ర్య. అ. పై	ర్య. అ. పై	ర్య. అ. పై
0 14 0	1 10 0	2 8 0

3½ అ + 2½ అ + 1½ అ కొలతకు మించి, 1½ మణుగుల తూకమునకు మోచిన మూటలు అంగీకరించబడవు.

ముఖ్యగమనింపు — స్వంతదారుల బాధ్యత వైసనే మైసూరు రైల్వేలకు, మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వేలకు
మధ్య అంగీకరించి, నేరుగా తీసుకొని పోవచ్చును.

ఇంకను పూ రివివరములకు ప్రత్యేక స్టేషనులందు గల పోస్టరులను, కరపత్రములను చూచిన, తెలియును, లేక మైసూరు
రైల్వేసు ట్రాఫిక్ మేనేజరుగారికి వ్రాసిన, బడయగలరు

హెచ్. డి. సిక్లెర్.

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వేసు.

ఎ. ఎ. ఖాన్.
మైసూరు రైల్వేస్.

ప్రేతభూమియందు చంద్రమతీ హరిశ్చంద్రులు

ఎం. ఎస్. శర్మ అండుసన్నవారి చిత్తరువు.

హరిశ్చంద్ర సార్వభౌముడు తన రాజ్యసర్వస్వమును
గాధినందనునికి ధారాదత్తముగావించి కట్టుగుడ్డలతో భార్యా
పుత్రులను వెంటగొని కొంతారముల నువరించి వారణాశిపు
రంబునకేగి ఋషిమహర్షుడగుటకు భార్యను కుమారుని కాలకా
శికు డను బ్రాహ్మణునకు విక్రయించి తాను వీరబాహు డను
మూలవానికి తన్నమ్మకొని వాని యజ్ఞానుసారము కాటికాపరి
యై యుండగ, కాలకాశికుని కడ నున్న లో
హితకుమారుడు భుజమిత్తు-శాపరణార్థము విప్రకుమారులతో
గూడ నడవికేగి సర్పదప్తుడై మృతినొందగా సుతునిశవమునకగ్ని
సంస్కారము గావించుటకు చంద్రమతి ఆ శవమును భుజమన
నిడుకొని అర్ధరాత్రుమున ప్రేతభూమికి వచ్చి చితిని పేర్చి అగ్ని
ప్రదానము గావించునంతలో కాటికాడకు చెల్లించుకుండతన్ను
వంచించుట కెవరో నిశీధమున దొంగతనముగ శవదహనము కావించు
చు చున్నారనితలచి హరిశ్చంద్రు డచటికివచ్చి చితిని కాలదన్ను
ను. ఈ విషయ మిచ్చిత్తరువుకందు సహజులి చిత్రింపబడెను
చంద్రమతిమూర్తీభవించినదైవ్యమనలెనున్నది చిత్రాగ్ని జ్వాలలు
రక్తచ్ఛాయల వెదజల్లుచున్నది చితిపై నున్న శవము ముఖము
స్పష్టముగా గోచరించుచున్నది. అ పృథి హరి శ్చం
ద్రుని ఆకృతి హృదయవిదారకముగనున్నది. పైజా 14 + 20
వెల ప్రతి ఒక్కరికి రెండురూపాయలు వలయువారిటుల
వ్రాయవలెను ఎం. ఎస్. శర్మ అండుసన్న 20, ఆలంకృతాభిజ్ఞ
విధి, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

సరోజనిదేవి

లాహోరు, మే 9 — శ్రీమతి సరోజిని నాయుడుగా
రు నేడు లాహోరువిడిచి బోవుచున్నారు. ఆవిడ ముక్కుపై
గాయము బాగుకాలేదు లోన గాయము పచ్చిగ నున్నను
బయటచర్మము పూటుపడినది (ప్రేక్షకు.)

ఉదక మండలము, మే 8-భారతదేశమునకు సిల్హెసుకు
సరాసరి రైల్వే సర్వీసు యేర్పరచు విషయమై ప్రతికా ప్రతి
నిధి ద ఇ. రైల్వేకంపెనీ ఏజంటు పర్సినాతరగారినిప్రశ్నిం
ప ప్రస్తుతము యీ విషయమై యెట్టి ఆలోచనలేదనియు విల్లి
పురం తిరుచనాపల్లి రైల్వే విషయమై కంపెనీవారు శ్రద్ధవహించు
చున్నారనియు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి . అ. ప్రేక్ష.

కమలాక్రి

(వి చిత్ర కథ)

గంధకర్త: — నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా
రాజా కాలేజి ప్రధానాచార్యులు వ-రా-శ్రీ.
రాయసం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి.
సాంఘికనవల — ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు
ఆంధ్రదేశసితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల
యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ
శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు
ప్రత్యక్ష మగుచుండును.
120 పేజీలు. ఫెదరైటుకాగితము. మంచి అచ్చు. 0-8-0
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

మాయవరం బ్రాహ్మణేతర సభలు

తీర్మానములు

బ్రాహ్మణులకు 5 ఏండ్లవరకు ఉద్యోగము
లియ్యరాదనుట

మాయవరం, మే 8:—తంజావూరు జిల్లా 6 వ బ్రాహ్మణేతరసభ మాయవరంలో ది. బి., కృష్ణస్వామయ్యగారి ఆధ్వర్యమున జరిగెను. దేవాలయములందు, కార్యాలయములందు, చెరువులందుగోడ్లపైన, పాఠశాలలందు హిందువులలో అన్ని జాతులవారికి, నిమ్మజాతులవారు సహా అందరికి సమాన హక్కులందవలెననియు; సంపూర్ణరాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య మొసంగవలెననియు, బ్రాహ్మణులకు 5 ఏండ్లవరకు ఉద్యోగముల నీయరాదనియు, ప్రజలు ఖర్చు ధరించి రాట్నము త్రిపుచ్చుండవలెననియు, ఇండియాకు బాధ్యతాయుతాప్రభుత్వము సాధించుటకై తగిన యేర్పాటుల నాలోచింప సక్రమాందోళనపడవలెననియు సమావేశపరచి ది. ఇ. 1 బరలు ఫెడరేషను వారు సభ గావింపవలెననియు; తమిళ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించవలెననియు, కార్మిక సంస్థల బలవత్తముగ జేయవలెననియు, బ్రాహ్మణేతరలు సహకారోద్యమములందు పాల్గొనుచుండవలెననియు, మెట్టూరు ప్రాజెక్టును నిండించుచు, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయచట్టపు సవరణవిల్లును నిరసించుచు తీర్మానములు గావింపబడెను.

పురోహితులు బ్రాహ్మణులే కానక్కరలేదు

త్యాగరాయ పెంచాలనుడు నేడు టి. వి. కళ్యాణగుండ్లమల్లయ్యగారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన సమరసన్మాన్య సభయందు, పుట్టుకవల్లనే ఒకరు ఇంకొకరికన్న నెక్కువన్న సిద్ధాంతము తప్పనియు, పురోహితులను బ్రాహ్మణులను కార్యముచేతనే గౌరవింప రాదనియు, హిందూదేవాలయములలోనికి హిందువులందరిని రానిచ్చుచుండవలెననియు, తీర్మానములు నిశ్చయపడెను.

* * *

యువకులసభ

నేడు త్యాగరాయ పెంచాలలో జె. ఎస్. కన్నప్పగారి ఆధ్వర్యమున యువకులసభ జరిగెను. అన్ని గ్రామములలోను హిందు స్వదేశ మిత్రులు, స్వరాజ్య పత్రికలను బహిష్కరించునట్లు యువకులు ప్రచారము జేయవలెనని ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించబడెను. జె. ఎస్. రామస్వామయ్యగారు తమిళ విశ్వవిద్యాలయముగూర్చి తీర్మానము గావింపవలెనని ఆధ్వర్యము ధరించుటలేదు. ది. బి. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు ఎం. ఎఫ్. సి. తిన్న వెల్లి జిల్లాబోర్డు ఆధ్వర్యమున విన్నపము నమగరించి జప్తిము, ప్రవిడను, కుడిఆరకు, సమరసబోధిని పత్రికలను తప్పించుకొనుటకు చాలచుంధి ప్రతినిధులు వ్రాతమాలముగ సంకీర్తించిరి. (అ. ప్రె.)

పాట్నా, మే 7:—సెషన్సు జడ్జి ఊరేగింపు అసెంబ్లీ కు ఖుద్దాయిలు 15 గుర్రము నిర్దోషులని విడుదలగావించెను. హిందూవులకు ఊరేగింపు హక్కుగలదనియు స్వరక్షణార్థము దేయవలసినంతవరకే దౌర్జన్యము చూపినదియు కాసనవిరుద్ధమే యున్నదని నిశ్చయించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

దొంగటిబెటు నాణెముల తయారుచేయుట

ముగ్గుర అరెస్టులు

కలకత్తా, మే 6:—పోలీసువారు టి. బెటు నాణెములను ధోంగతనము చేయుచున్న స్థలమును పట్టుకొని పదివేల విలువగల అరెస్టునిపట్టుకొనిరి. స్వస్థామగ్రియు దొరకెను. ఉచయకున ఆయింటిపై దాడి వెడలి వారిని పట్టుకొనిరి. నీపాలు సరిగ్గావులలో ఇరువురు అరెస్టు చేయబడిరి. వారు చెప్పినదానిని నిట్టి మరియొక కారాగారము పట్టువడెను. వారు దానిపై రాధారపడియేకలకత్తాలోగూడ పట్టుకొనిరి. వారు నేషనలరుంగ పనిచేయుచున్నారట. అరెస్టు చేయబడిన ముగ్గురను రిమాండునందుంచిరి. (ప్రె. ప్రె.)

మొదటిరకము సీమకమలములను నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన బాపాలాల్ అండు కో.

బోకు చిల్లర సీమకమలముల వర్తకులు

మేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, ఆణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము
216 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

బర్మా ఆయులు కంపెనీ సమ్మె

అధికారనిరంకుశచర్యలు

ప్రజలకు విజ్ఞప్తి.

బర్మా ఆయులు కంపెనీ కార్మిక కార్యనిర్వాహ సంఘ సభ్యుల శ్రీకిందివిజ్ఞప్తిని గావింపచున్నాడు. మదరాసు నందలి బర్మా ఆయులు కంపెనీ వారు తమ క్రింద ఆధారపడి పనిచేయుచున్న కార్మికులను పనినుండి వెడలగొట్టుట జలన, మిసోచరులను ఘనము 1000 మంది కార్మికులను, వారిపై ఆధారపడియున్న ఆయులను మొత్తము 6000 మందిని లేక ఆహారము లేక అల్లాడుచున్నారు. చాలకాలముగా కంపెనీ అధికారులు కార్మికులవేతనముల నేమాత్రము హెచ్చింపలేదు. రోజువారినీ ఆహారాన్ని హెచ్చింపవలసినదని కార్మికులు గోరిరి. నగరమున ధరలధికముగ హెచ్చిపోవుచున్న ఈ కాలమున ఈ స్వల్పవిషయమునకుగూడ అధికారులంగీకరింపలేదు. సరిగ్గా ఇతరవర్గములందును ఫ్యాక్టరీలందును కార్మికులను భరించుచు సామాన్యసమైక్యముగూడ మమ్మును భరింప నీయలేదు. కార్మికులు తమకు గాన లిసి న సమైక్యముల జాబితానింక ను తయారు చేసుకొనక పూర్వమే ఆకస్మికముగ అకారణముగ పనివారిలో 115 మందిని ఉద్యోగము నుండి తొలగించుచు అధికారులు నోటీసు కట్టిరి. ఇటు ల డిస్మిసుజేయుట న్యాయమా అని అధికారుల నడుగుగావారు పని తమ కనసరములేదని అనిరి. తరువాత కార్మికులు లేబరు కమిషనరుద్వారా రాయబారముల జరపుచు అకారణముగ పని నుండి తొలగించిన వారిని తిరిగి చేర్చుకొని జీతములను తగ్గించుచు కొందరి కొనగబడిన ఉత్తరవుల రద్దుజేసినయెడలపని లోనికి వచ్చెదమని చెప్పిరి. కార్మికులు చెప్పిన మరల వలన తమకెట్లినవ్యయము లేకపోయినప్పటికిని, అధికారులు తమ ప్రతిష్టకొరకు తమ పెంకపట్టును వివరించెను. కంపెనీ అధికారులు తమ ప్రతిష్టకొరకుగాను కార్మికులను అనవసరముగ పడరానిపట్టున పడజేయుచున్నారు. ఈ సమ్మెను చిరకాలము సాగించిన యెడల చాల అపాయకరముగ ఫలితములు సంభవింపును. గౌరవముగ తిరిగి తమ పనిలోనికి దీసుకొనునంత వరకును సమ్మెను సాగించుటకు కార్మికులు సిగ్గుచున్నాడు. చెన్నపురిపాఠ శిక్షణయమున వెంటనే జోక్యము గలెగించుకొని పరిష్కరింప జేయవలసినదనియు కార్మికులను ఆర్థికముగ సహాయ మొనర్చవలసినదనియు ప్రార్థించుచున్నాము. ఆసియాటికు వెల్ట్రోలియముకంపెనీ కార్మికులసమ్మె ముదరాసు 9:— బర్మా ఆయులు కంపెనీ కార్మికులతో సానుభూతిని కన్పరచుటకుగాను ఆసియాటికు కంపెనీ కార్మికులలో 400 మంది సమ్మెకట్టిరి.

కరాచీ కేఫులమునందు ఏప్రిల్ మాసమున దిగుమతులు తగ్గిపోయినట్లు తెలియుచున్నది.

సింగ 7:— సంస్థానముల భావింప విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో సంప్రదింపవచ్చిన సంస్థానాధీశులందరు తమతమ డిర్లకు బోయిరి.

బాల్టి జోసఫుగారు

బాల్టి జోసఫుగారు బొంబాయి అ. భా. కార్యము సంబంధము 11వ తేదీన ముగ్గురలో బయలుదేరి బోయెను. 12వ తేదీన మదరాసులో ఉపన్యసించెను. బొంబాయి నుండి తిరిగి వచ్చునపుడు 14వ తేదీన బెంగళూరులోనికి గాంధీగారిని జూతురు. (ప్రె. ప్రె.)

సంయుక్త నియోజక వర్గములు

బీహారు మహమ్మదీయులు

పాట్నా, మే 8:— సంయుక్త నియోజకవర్గముల విషయమై ఆలోచించుటకై బీహారునందలి మహమ్మదీయ ప్రముఖులు నేటిదినము సమావేశమయిరి. ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గములను ఖండించుచు, హిందువులతో వికమత్వము కుదుర్చుకొనుటకు మహమ్మదీయులు సమిష్టి నియోజకవర్గముల సంగీకరింపవలెనని సర్ ఆలీ ఇమాముగారు జెప్పిరి. మహమ్మదీయులు తమ వ్యక్తిత్వము సంరక్షించుకొనుటకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లవసరమని గౌ. సర్ ఫక్రుద్దీనుగారు అభిప్రాయము చెప్పిరి.

ఖానుబహదూరు నవాబు మహమ్మదు ఇస్మాయిలుగారు అటావారు హుసేనుగారు, నవాబు సర్ ఫజుల్ హుసేను ఖానుగారు గూడ హిందువుల పక్షపాతిబుద్ధిని ఖండించుచు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లవసరమనిరి.

దీర్ఘమున చర్చజరిగినపిమ్మట సమిష్టి నియోజక వర్గము లేర్పడవలెననియు ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గములుండవలెననియు, సరిహద్దు రాష్ట్రములందు సంస్కరణముల ప్రవేశ పెట్టవలెననియు సింధు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ జేయవలెననియు తీర్మానములు గావింపబడెను.

సింధు మహమ్మదీయులు

సమిష్టి నియోజకవర్గముల నూచనగూర్చి విచారింప సింధు మహమ్మదీయ సంఘమువారు లార్డు నాలో సభజేసి ఒక ఉపసంఘమును నియమించిరి.

భారత శాసనసభ్యుని ఎన్నిక రద్దుజేయ

బడుట

సిహా, మే 6:— మధ్యపరగణాల మహమ్మదీయ నియోజకవర్గపు ప్రతినిధిగ భారత శాసనసభకు ఎన్నికొనబడిన సయ్యదు అబ్దులు హుస్సేనును మట్టుగార్పై ప్రత్యక్షియగు అబ్దులు ఖానుగారు స్వీకృతుగారు ఆక్షేపణదావా తెచ్చియుండిరి. కమిషనరులు ఆక్షేపణలను విచారించి ఎన్నికను రద్దుజేసిరి. గవర్నరుజనరలుగారు యాతీర్పు సంగీకరించి జూను 17వ తేదీన క్రొత్త ఎన్నిక జరుగునట్లు ఉత్తరవుజేసిరి.

సెరింగు పెండరులను మరిల నిరాకరించుట

బొంబాయి, మే 5:— నిర్ణయించబడినట్లు అనగా 18 పెన్నలుగాక 17 18/17 పెన్నలను పెండరు నివ్వబడుటచే యీ పర్యాయముగూడ ఆర్మీ పెండర్లు నిరాకరింపబడినవి. ఇంగ్లీషులు బ్యాంకు ఆర్డీంగు మేనేజింగు గవర్నరుగ ఒ. ఎ. స్విట్జుగారు నియమించుకొనిరి.

ప్రకటన

వాది:— శైక్రటి నుచిలిపట్టణము అర్బన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్.

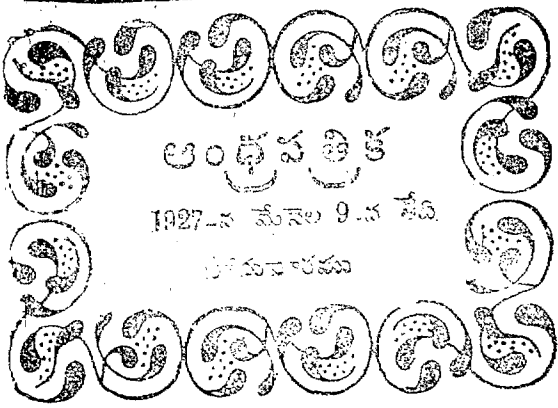
నెం 4783 రు

ప్రతివాదులు:— 1. చింతా కేషయ్య 2. యా కృష్ణయ్య 3. యా గోపాలస్వామి 4. యా వసంతరావు. 3-4 ప్రతివాదులు మైదాన్ అయిననున గార్డియన్ చింతా కేషయ్యగారు.

సదరు దావాలో 15-5-27 ఆదివారం ఉదయం గం 10 లకు మచిలీపట్టణము అర్బన్ బ్యాంకు లో విచారణజరుగుననిన్ని పార్టీలు స్వీకరించునట్లు హాజరుకావలసినదనిన్ని ఆటల హాజరుకాక తప్పిపోయెదెడల సదరు కేసును పరోక్షమున విమర్శచేసి తీర్మానించెదమవుననిన్ని ఇంగు న్యాయముగా తెలియపరచుచున్నది.

గుడ్లపల్లె మొకలరత్నం

(ఆర్డీ ప్రె.)



సర్ అబ్దుల్ రహిమాని విజయము

సర్ అబ్దుల్ రహిమాని సాంఘిక దురభిమానము నామోదించుట దుస్సరమయినను, వారి ప్రయత్నసాహసములను మెచ్చుకొనక తీరదు. కుల్కత్తీలో మహమ్మదీయులవై కాల్పుటకు తగు కారణములేదని బయల్పడెను. ఈ విషయమై విచారణ సలుపవలయు నని, సర్ అబ్దుల్ రహిమాని కోరినను, బెంగాలు ప్రభుత్వమునా రెండు కంగీకరింపక బోయిరి. పార్లమెంటునభ్యంతరము గూర్చి ప్రశ్నలమగబడెను. నియోజకవర్గము వారు ప్రభుత్వచర్య నేవగించుచున్నారని, చూపుటకుగాను, సర్ రహిమాని శాసనసభ్యత్వము నకు రాజీనామా నిచ్చి తిరిగి ఎన్నికలకు నిలిచిరి. ఎన్నికలో అత్యధికసంఖ్యాకులచే నెన్నికొనబడిరి. వీరి విజయము ప్రజాభిప్రాయబలమునకు నిదర్శనము. ఎవరి కయినను స్వానుభవమువలన గాని నిజము తెలిసిరాదు. అంతకు పూర్వము ప్రభుత్వము వారిని నమర్దించుచు స్వరాజ్యపక్షమువారిని నిందించుచుండెడి, సర్ అబ్దుల్ రహిమాని నేడు ప్రభుత్వమునకు ప్రబలప్రతికూలులై నిలిచిరి. బారిసాల్ మహమ్మదీయ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, సర్ రహిమాని తమ మనోభావములను వెల్లడి జేసిరి. ఇతడు తెలుల దలచినను, రాజకీయోద్యమమునందు నమర్దలగువా రెల్లరును పాల్గొనుట యవసరమని, రహిమాని రభిప్రాయపడిరి. ఇప్పటికిని రాజకీయవిషయములు పనిలేనివారికి ప్రాద్దేశపుటకు పనివచ్చునని తలచువారు పలువురు గలరు. అట్టి యభిప్రాయము, అన్ని సంఘములలోను మార్పు జెందుచున్న దనుటకు, రాజకీయాందోళన మందు పాల్గొనువారి సంఖ్యలే నిదర్శనము.

శాసనసభలలో నిరోధము సలుపువారు రాజద్రోహు లని చాటిన సర్ అబ్దుల్ రహిమాని, నేడు సంతతనిరోధ మవలంబింపవలయు నని బోధించుట చోద్యము గాదా? శాసనసభలలో సంతతప్రతికూల్యము జూపవలయు నని, వీరు హెచ్చరించిరి. ఇంతకన్నను వేరుమార్గము లేదని విరితలంపు. ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధానమునందు నిజ మగు బాధ్యత ఏమూలను లేదనియు, వేలకొలది మైళ్లదూరమున నున్నవారికే ప్రభుత్వము బాధ్యతవహించుటవలన దేశమున కిసుమంతయు లాభములేదని, వీరు చాటిరి. ప్రభుత్వమువారు లా-ఆర్డరుల రక్షణ కవలంబించు పద్ధతులు, వారి ప్రతిష్ఠ నిను మడింపజేయవని, రహిమాని భుజితముగ బలుకుచున్నారు. అధికారులకు గాని, పార్లమెంటునభ్యంతరము మొరబెట్టుటవలన ప్రయోజనములేదని వీరికి గోచరించినది. హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యమువిషయమున గూడ వీరి యభిప్రాయములు మార్పుజెందుచున్నటుల దోచు

ను. వివిధసంఘనాయకులును సద్భావముతో మెలగుచో, హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ చరిష్కారమగునని, వీరు నమ్ముచున్నారు. హిందూ సంఘట్టనవాదులను వీరు నిందించుచున్నను, తాము గూడ ప్రస్తుత మహమ్మదీయులకు కారణ భూతులయిరను సంగతిని సర్ అబ్దుల్ రహిమాని గమనించుట మేలు. గత మెట్లున్నను, ఇకముందయినను, ఉభయసంఘములనాయకులును సఖ్య ప్రవర్ధనమునకై సంతతకృషి సలుపుట యవసరము. లేనియెడల, ఇటు హిందువులుగాని, అటు మహమ్మదీయులుగాని, బ్రాహ్మణులుగాని, బ్రాహ్మణేతరులుగాని, ఎట్టిలాభమును పొందజాలరు.

అధికారనిరంకుశత్వముమాత్ర మధికమై ప్రజల స్వరాజ్యాభిలాష గగనకుసుమ మగును. సర్ అబ్దుల్ రహిమానివంటి ప్రభుత్వాభిమాను ల కే భ్రమ దోలగియుండ, తదితరులసంగతి జెప్పనేల? అన్ని సంఘములును దేశాభివృద్ధికై పాటుబడ గలిగినపుడే స్వరాజ్యాగమనము సిద్ధించును. సరాధీనతను ప్రేమించువా రిట్టి అంతఃకలహములతో ప్రాద్దేశబుచ్చెదరుగాక! దేశమాతకు స్వేచ్ఛగోరు వారు ఏతరున నయినను సఖ్యము గుడుర్చుకొనుటకు బ్రయత్నింపక మానరు. ఇందుకు గాను ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల స్థానమున సామాన్యనియోజక వర్గములను స్థాపించుట ముఖ్యవసరమని తోచుచున్నది. అప్పుడు సంకుచిత దృక్పథమును, జాతీయవైషమ్యమును అంతరించి దేశమే మమే ప్రధానమనుసంగతి పరిస్ఫుట మగును. దురభిమానము తొలగును. దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పాటుపడనమర్దనైనవారినే ప్రతినిధులుగ బంపుటకు ప్రజలకు కుతూహల మేర్పడును. సామాన్యనియోజకవర్గములు డేమదాయకము లని, సర్ అబ్దుల్ రహిమాని సయితము అంగీకరింప వలసివచ్చెను, కాని ప్రస్తుతదుస్థితిలో, నీయేర్పాటు కొనసాగదే మోదాని, వీరు భయపడుచున్నారు. రహిమాని దేశమునకు సత్వరస్వరాజ్యప్రాప్తి గోరుచు, సోదరమతస్థుల దురభిప్రాయములను పారద్రోలి సామాన్యనియోజక వర్గముల లాభములను దెలుపవలయును. అంతియగాని నిరాశజెందుట పాడిగాదు. నాయకులు సదభిప్రాయములను వెలుపుటకు వెలువనిచో, ప్రజలు వారి ననుసరించుట కెట్టియాటంక ముండ జాలదు. సర్ అబ్దుల్ రహిమాని ప్రసంగమువలన, ఒక్కసంగతి ఎల్లరకు బోధపడగలదు. దేశమునందు ఎట్టి వైషమ్యములు కనిపించినను, ఎట్టి పోరాటములు ప్రబలుచున్నను, వివిధసంఘములమధ్య గల ఎడబాటు ఎంతటి ప్రతిఘటించుచున్నను, స్వపరిపాలనమే తమ కష్టములను నివారించు ననుతలంపు ఎల్లర నావహించుచున్నది. ప్రజల స్వశక్తివలననే, స్వరాజ్యము లభించునను సత్యము పరిస్ఫుట మగుచున్నది. తమ సంఘమునకుగాని, తమ దేశమునకుగాని, ప్రస్తుతపరిపాలనావిధానము డేమకరము గాదను నమ్మకము ప్రబలమగు చున్నది. అందరును సమానముగనే నష్టపడుచున్నారు. అందర యనుభవ మొక్కతరుననే యున్నది. ఎల్లరమొరలును, అరణ్యోదనము లగుచునే యున్నవి. స్వరాజ్యపక్షము వారి కెంతనష్టమో, మితవాదులకును అంతనష్టమే. హిందువుల కెంతనష్టమో, మహమ్మదీయులకును అంతనష్టమే. బ్రాహ్మణుల కెంతనష్టమో,

బ్రాహ్మణేతరులకును అంతనష్టమే. అందుచే ఒకరితోనొక రెంత వాదులాడినను ఒకరినొక రెంత దూషించినను, అందరకును సమానప్రయోజనమే కలుగుచున్నది. ప్రస్తుతపు అంతఃకలహములు ఆత్మహత్య యని భావించవలయును. వీనియందీ ప్రజలెంతత్వరతో ముక్కుతై స్వాతంత్ర్యసంపాదన కయి ఎల్లరును కలసి పాటుబడుట కెప్పుడు సమకట్టుదురో, అప్పుడే స్వలాభమును దేశలాభమునుగూడ సమకూరును. అట్టి శుభసమయము త్వరలో నరుదెంచుగాక!

జప్తిసుపక్షపు ఆర్థాటములు

జప్తిసుపక్ష మికనయినను వివేకము దెచ్చుకొని, కాంగ్రెసుసభలో జేరి, స్వరాజ్యసంపాదనకై పాటుపడుటకు మారుగ, తన వెనుకటి ఆర్థాటములనికను సాగించుట శోచనీయము. నూతనానుభవములయినను, వీరికి తగు పాఠమును నేర్పలేదు. మాయవరమునందు జరిగిన తంజావూరు బ్రాహ్మణేతరసమావేశమున కధ్యక్షత వహించినది. బ. కృష్ణకావాయుగురి ప్రసంగము, మరి కొందరు జప్తిసు నాయకుల ప్రసంగములవలె ద్వేషము సంతగ వెలిగిక్కకున్నను, స్వపక్షవిధానమును సమర్థించుటకు బూని అపజయము గాంచెను. తమవై నానోపించెడినిదలను వీరు బహిరంగముగ నంగీకరించెరి. “నిజమే, మేము ఉద్యోగముల కొరకు వేటాడుపక్షమువారమే. ఈసంగతిని ఒప్పుకొనుటకు మాకు సిగ్గులేదు.” అనికృష్ణకావాయుగురి పలికిరి. ఇంతటితోనాగిన మేలే. ఎవరట్టివారు గారని, వీరు ప్రశ్నించి, అందరును తమవంటి వారే నని జెప్పి తృప్తి పడిరి. భారతీయులకున్న తోద్యోగముల నీయుడని కాంగ్రెసు కోరి యుండుట గూడ నిట్టి దేయనిరి. ఈ రీతిని ఎట్టి మంచియుద్యమమున కైనను పేర్లుపెట్టి, సంతృప్తిపడుట మానవస్వభావమే యగుటచే, కృష్ణకావాయుగురి ప్రవర్తనము వివేచితముగాద. అయినను భారతీయుల కున్న తోద్యోగముల నీయుడని అడుగుట యొక్కటే, కాంగ్రెసులక్ష్యముగాదు. అన్నిటికన్నను ముఖ్యమగు స్వరాజ్యసంపాదనకయి కాంగ్రెసు యావచ్చుకొని వినియోగించుచున్నది. కాంగ్రెసు ఆదేశములకొరకు, అయిదారు సంవత్సరములనుండియు ఎందరో దేశభక్తులు కారగృహములకు జనిరి. తమ వృత్తులను విసర్జించి, దారిద్ర్యమును స్వీకరించిరి. జప్తిసు పక్షమువారు కాంగ్రెసు గనుబరిచిన త్యాగధర్మము నవకాశముగ గయికొని, స్వప్రయోజనములను సాధింప మొదలిడిరి. అధికారవర్గమునకు చేయూతనొసగి, దేశసేవకుల యిషుములను పెంపుజేసిరి. సాంఘిక ద్వేషానలమును వ్యాపింపజేసి, ప్రజలలో నల్లకల్లోలము బుట్టించిరి. అసహాయోద్యమకార్యక్రమ ముడుగంటి, పరిపాలనా లాభములలో ఇతరులుగూడ పాల్గొనగనే, వీరు హాహాకారముల బెట్టుచున్నారు. వెనుకటికార్యక్రమము దేశమునం దింకను వ్యాపించి యే యున్నచో, తమయంతటి వారు లేరని వీరు విజ్ఞప్తిగచుండెడి వారే. శ్రీనివాసయ్యగారు ప్రభుత్వుల ప్రచండాందోళనముచే, వీరికి శాసనసభలలో చలనము దప్పెను. మంత్రి పదవులు వీరికి చే జక్కవయ్యెను. వీనిని తిరిగి

సంపాదించుటకు వీరు చేసిన భగీరథప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. మొదటినుండియు వీరికి ఉద్యోగములే పరమలక్ష్యముగ నున్నవి. అవియే సాధనము, అవియే లక్ష్యము నగుటచే, జన్మనుక్షము వారిమొదల ప్రజలకు వెగటుపుట్టింది. అయిదు సంవత్సరములవరకు బ్రాహ్మణుల కువ్యోగముల నీయగూడదని మారువరం సమావేశమువారు తీర్మానించు టెంత చిత్రమో యూహింపవచ్చును. ఇకనైనను ఈమార్గమునువదలి, సాంఘిక ద్వేషమును వెనుకబెట్టి, కాంగ్రెసులో చేరి స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై పాటుబడుట, జన్మిస్తునాయకుల కెంతయు లాభకరము ముత్రిపదవులు పోయే నని వగచుచు, వాని నెటుల నయినను సంపాదించుటయే పరమావధి యనుకొని, తదితరుల నెల్లరను దూషించు నుండునంతవరకు జన్మిస్తుక్షము అడుగున బడుట తధ్యము. లాండురినిన్యూ సెటిల్ మెంటుబిల్లును గూర్చియు, బర్మెంట్ హెడ్డు ప్రభుని దృక్పథమును గూర్చియు కృష్ణా నాయుడుగారు దెలిపిన యభిప్రాయములు సమంజసముగ నున్నవి. హిందూ మహమ్మదీయ భేదములు స్వపరిపాలనము నిచ్చుటకు బ్రతిబంధకములను నభిప్రాయమును కృష్ణా నాయుడుగారు రెంతమాత్ర మంగీకరించుట లేదు. ఇండియామొత్తిగా రిట్టి సాకుల జెప్పట, నాయుడు గారికి రుచింపదయ్యెను. ఇటులనే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు గూడ స్వపరిపాలనమునకు ప్రతిబంధకములు గావని, నాయుడుగారు గ్రహించుట యవసరము. ద్వంద్వప్రభుత్వ మంతరింపవలయు ననియు, బెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదల చేయవలయు ననియు, వీరు గోరిరి. దూరమాలోచించిన, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి మూలముననే, వివిధసంఘములవారి డేమమును చేకూరునని, స్పష్టపడక మానదు. కృష్ణానాయుడుగారి బోలు బ్రాహ్మణేతర నాయకులు ద్వేషోద్యమమునుండి బయల్పడి, బ్రాహ్మణేతరసంఘమును స్వపరిపాలనమునకు కెంతత్వరలో గొంపోయిన సంత శ్రేయస్కరము. హెచ్చుపన్నులవలననేమి, గృహపరిశ్రమల ఖీణతవలన నేమి విదేశములలో కలుగుచున్న యిబ్బందులవలన నేమి, బ్రాహ్మణేతరసంఘమునకుగలుగుచున్న కష్టములు మిక్కుటములు వీరికన్నిటికిని స్వరాజ్యమే పరమశాపధమగుటచే, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధివలన బ్రాహ్మణేతరులకు కలిగిడి లాభము మరియొక సంఘమునకు గలుగజాలదు. అందుచే, స్వార్థపరుల దుర్బోధిలకు లోనుగాక, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులను భేదములేక ప్రజలెల్లరును దేశస్వాతంత్ర్యసంపాదనకై తమ సర్వశక్తిని వినియోగించుట యవసరమని గ్రహించుటమేలు.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి నియామకము
దక్షిణాఫ్రికాలో శ్రీనివాసశాస్త్రి గారిని ఏజెంటుగ నియమించుట, సంభాష్యముగ నున్నది. అన్ని పక్షములవారును వీరి నియామకము నామోదించుట తధ్యము గాంధీమహాత్ముడు శాస్త్రిగారి నామమును మొదట సూచించెను. మరియొకరిని నియమించిరనువార్త, నిరాశను బుట్టించెను. ఆంధ్రానుగారు శాస్త్రిగారి నియామకముకన్న అనుకూలమగునది వేరుండదని, తరుచుగ దెలిపిరి. శాస్త్రిగారు దక్షిణాఫ్రికా ఒడంబడికను సమ

కూర్చుటలో, ప్రాముఖ్యము వహించిరి. అందలి నూచనలు, సంతృప్తికరము గావనియు, సందిగ్ధముగ నున్నవనియు, శాస్త్రిగారే అంగీకరించెదరనివిని తారుమారు జేయుటకును, భారతీయుల కవమాంశరముగ నుపయోగించుటకును ఎంతేయవకాశము గలదు ప్రాశ్నాత్మ్యప్రమాణముల ననుసరింపలేదను సాకుబెట్టి, భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికా నుండి వెడలగొట్టవలెను ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులో భారతీయ డేమమునకు భంగకరమగు ఏర్పాటులు గలవనియు, ఒడంబడిక కిది విరుద్ధముగ నున్నవనియు, హాహాకారములు బయలుదేరినవి. మరల అన్యాయము జరుగకుండ, ఆంధ్రానుగారు తదేక నిష్కతో కృషిసలుపుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా మంత్రులతో ఎప్పటి కప్పుడు ఇబ్బందులను చెలుపుచున్నారు. కాని మంత్రులను నమ్ముటకు వీలులేదు. వారు స్వయముగ అనుకూలురుగనన్నను దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారు ఒడంబడికపట్ల ప్రబల ప్రాతికూల్యము జూపుచున్నారు. వీరిలో డచ్చివారి ప్రాతికూల్య మధికము. అందుచే, తెల్లవారి కోర్కెలకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుట, మంత్రులకు సులభసాధ్యము గాదు. భారతీయులలోనే బ్రాహ్మణులు భారతీయులు నిరాశజెంది చీలిపోవుచున్నటుల వార్తలు చెలుపుచున్నవి. మోసపు సర్టిఫికెట్లులు గల భారతీయులను దేశమునుండి వెడలగొట్టుటకును, అట్టి సర్టిఫికెట్టులను రద్దుజేయుటకును, క్రొత్తచట్టమునందు సవరణ పొందుదుప బడెనట. ఇట్టి యవకాశము కైకొని, భారతీయులను దేశమునుండి తరిమివైచుటకు, అక్కడి ప్రభుత్వము వారు పూనుకొందు రని, బ్రాహ్మణులు హైందవులు భయపడుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ కాంగ్రెసుసభలో భేదములు పొడమినవి. అందుచే భారతీయులభయమును బాపి, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు భారతీయులమనోభావములను దెలిపి, వారిహక్కులను గాపాడుటకు, శాస్త్రిగారికన్నను సమర్థు లింకొకరు దొరకజాలరు. వీరి సామర్థ్యము, స్వార్థత్యాగము, ధీశక్తి, జగత్ప్రసిద్ధి నెల్ల రెగినవేగాన, వానిని వివరింప నవసరములేదు. హిందూ దేశము స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించినగాని, భారతీయుల నితరదేశములలో గౌరవింపరను సంగతి నిజమే యయినను, వారిదుస్థితిని కొంతవరకైనను ఉపశమింపజేయుటకు శాస్త్రిగారి నియామకము తోడ్పడుగాక యని కోరెదము.

నిర్దయ
ఒక్కొక్కమారు, దురాచారము లెట్టి నిర్దయకు కారణమగునో, యీవారపు “యంగు ఇండియా” పత్రికలో వివరింపబడిన వృత్తాంతము తేటపరుచగలదు. కత్తియవాడులో నొక పల్లెలో, నిమ్మజాతుల పారశాలలో నుపాధ్యాయులుగ బనిచేయుచు, దేశభక్తిపూరితు లయిన యొక నిమ్మజాతి ప్రముఖుని భార్యకు జబ్బుచేసెనట. డాక్టరుగారికి ఫీజు చిచ్చుటకు నోప్పకొనినను, డాక్టరుగారు ఉపాధ్యాయుని వాడలో ప్రవేశించుట కంగీకరింపక బోయిరి. మహమ్మదీయునిచేతి కిచ్చి ధర్మామిటరును పంపిరట. ఊపిరివ్యాధి కలదని మాత్రము చెప్పిరటగాని, రోగిని సమీపించి పరీక్షింప నిరాకరించిరి. ఫీజును మాత్రము గ్రహించిరి. ఆరాత్రియే, రోగి మరణించెను. డాక్టరుగారు ఆంగ్ల విద్యాధికులు.

ఆత్మమయములో నయినను, మామూలు ఆచారమును కట్టి పెట్టవచ్చునుగదా ఇట్టిచర్య గర్హ్యమని, అందుకొరకు చెలుపుచున్నాడు. నిమ్మవాడు దురాచారములుగ భావించి, మహమ్మదీయుల మున్నగు వీరము వారికిచ్చెనై నను గూడ వానిని ఎవరో, హిందూసంఘము వైగించును. ఇట్టి హిందూ సంఘమువా రినియమై నావచ్చుకొని వినియోగింపవలయును. ఇతర మరములలో కలసిసవారి కొరకు పరితపించుటకంటె, ఇప్పటికింతను హిందువులుగ నున్నవారి హక్కులను కాపాడుట ఎక్కువ లాభకరముగదా నిమ్మజాతిని సగోగతియందుంచి, హిందూసంఘము తగినబలమును సంపాదించెనని పగచుట, నిరుపయోగము

కాలనీల ఇంగ్లండు
ఇంగ్లండులో కాన్ఫరెన్సు తీర్మానమునకు ఫలముగ, కాలనీల గవర్నరుజనరలు గారికిని, రికమింగ్ బ్రిటీషు ప్రభుత్వప్రతినిధిగ సెంచబడకు వీరు అంకారముగ మాత్రము నిలిచియుందురు ఇక ముందునుండియు కాలనీల ప్రభుత్వములకును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును, సరాసరి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగును. రెండు ప్రభుత్వములును సమూహస్థాన మాక్రమించును. హెచ్చుతగ్గులుండవు కాలనీలు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మనుభవించు ననుటకు సందియమేమి? ఇంగ్లండు మాతృదేశ మనియు, బ్రిటీషు పార్లమెంటు సభమాతృసభ యనియు, నికమిద ఎంచుట కవకాశ ముండదు.

సానుభూతి, విచేకము
రాయల్ కమిషను 1929 వ సంవత్సరము లోపల రానున్నది గాని, హిందూదేశపరిపాలనసమస్యను గూర్చి చర్చించునపుడు, సానుభూతివిచేకముల నుపయోగింపవలయు నని, ఇండియా సహాయ ముత్రియగు వికటరుటనుగారు కోరిరి. వీరి యర్థమేమి? సానుభూతి, ప్రస్తుతపరిపాలనా విధానము పట్లనా? ఇంకను రాయల్ కమిషను నెప్పుడు నియమించెదరో, వీరు సూచనగలవనను చెప్పలేదు. వికటరుటనుగారి చమత్కారముల వలన ప్రజలలో విశ్వాసము గుమరుట దుర్లభము

జడ్జీల మార్పులు
పాండలేగారు స్థానికాంక్ష ప్రధానన్యాయమూర్తిగను, సంబంధం ముదల్యాదు సుప్రీమ్ కోర్టుజడ్జి ప్రీటుగను నియమింపబడిరి.

(స్వకీయచిత్రం)
ఉదకమంలము, మే 9 — హైదరాబాద్, కాల్ని ఖానా రిని హైకోర్టు జడ్జిగ నియమించుచు యాద్యులగుటగూడ జరిగినది పాలుఅప్పాస్వామిగారు ఆస్తినిచ్చియు సవరణగడ డా|| కె || కె || పాండలేగారు స్థానికాంక్ష ప్రధానన్యాయమూర్తిగను పి సంబంధం ముదల్యాదు చిత్రప్రేక్షిని మెజిస్ట్రేటుగను పి కు రాయగూరిని స్థానికాంక్ష కోర్టు కెం డు జడ్జిగను పి సంకున్ని గారిని స్థానికాంక్ష కోర్టు లాడెడ జడ్జిగను ఎన్ చంద్రశేఖరయ్యగారిని నియమింపగను నియమించిరి

వైష్ణవప్రభుత్వ
కుంభకోణం, మే 8 — ఎ.ర. వైష్ణవప్రభుత్వ యీ సారి తంజావూరు జిల్లాలో పియి బుత్తెంగుడి గ్రామమునందు 12, 13 తేదీలందు జరుగను. (అ.కె.)



స్టీలు హెల్మెటు సంఘము

నిష్పన్న సైనిక శిక్ష గావలెననుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

దెల్లెక, మే 8 — సంధి ఒడంబడికలను ఆక్షేపించుచు నిర్బంధ వైరికత్వము గావలెనని జర్జులు తమరి రక్షించుకొను ఇష్టమును, సర్వమును తీసివేయు పిరికితనమును, దౌర్బల్యమును నిరూపించు జేయవలె ననియు స్టీలు హెల్మెటు సంఘములు బయలుదేరెను ఇరవంపుములు వీరు పోవుచున్నప్పుడు ఆపిధులంటు రావలెనుగాని పోలీసువారు కట్టుదిట్టముజేసిరి ఉభయమును కొట్టుకొనకుండు హిందెంబద్ధుగారిని రమ్మని ఆహ్వానించ, అతడు నిరాశించెను

వెటిలునతిని దొంగలుకాల్చుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జెహసలం, మే 8 — బర్మాలోనున్న తనభర్తను కలిసికొనుటకుబోవుచున్న వెటిలు అనునామెను దొంగలు నల్లన్ జెహసలంకొద్దుమీది కాల్చిరి ఆగుండు కంఠములోను, భుజములమీదను గు-సెల్లిపోయినది, 5 తేదిని

కెంబెరా ఉత్సవము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జ్యోముగజరిగి మరికొంత యభివృద్ధికి పరిస్థితులు ఏర్పడుగాకయని బాద్మియగారు బ్రూసుగారికి తంతునంపిరి ఆస్ట్రేలియా ఇంకను నిరసంపదలను గాంచుగాక యగిరి సామ్రాజ్యమునంతయును లాభించుగాకయనిరి ఆమెరిగారుగూడ ఆభినందించుచు ఆసియానముల నంపిరి

ఆస్ట్రేలియా క్రొత్తరాజధానిని నెలకొల్పినపు అభినందించుచు ఆసికసభాధ్యక్షుడంపిన అభినందనతంతిని ఆసికసభ వాంఛింపిరి

హ్యోకో కాన్సలు జనరలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

హ్యోకోలో కాన్సలు జనరలుగ పోర్చుగారిని నియమించినందుకు అంబెరుకు సంతసించిరి

తూర్పుబోర్నియోలో

చీనా ప్రచలనము

పాపిను, జనసమూహము కొట్టుకొనుట

10 నుండు హతులైరి, 25 గురు తుతగాతులైరి

బకీ విహా, మే 5 — తూర్పుబోర్నియోలో పోలీసు వారి ఇంట్లను పరిశోధించిరి దీనికంతకును కోమింటంగు సభ సలహా ప్రకారము బోర్నియో చినావారుచెసిన వర్గలే కాక ఇంకను వారు కాగితములను బట్టుకొనిరి ఇద్దరు నాయకులను అరెస్టుజేసిరి వీరిని ఒనులు తప్పించుటకు ప్రయత్నించు పోలీసు వారు కాన్సరి 10 వండు హతులైరి ఇంకొక 25 గురు దేవులను హతులైరి

సాంధ్యం బాటియప్రభుత్వమున పూగారు విదేశమున దిని స్వకీరించుటకెరి ఇతడు క్రికేటులైన పూటెంగుండుగారి కొడుకు లండనులోను వాషింగ్టనులోను ప్యాంగు

ప్రాపంచిక ఆర్థికవిషయములు

జనీవానభ

జనీవా, మే 5 — రషియా ప్రతినిధులువచ్చిరి పోలీసు ఏర్పాటులు దివ్యముగ చేయబడెను ప్రతినిధులను ప్రాణాపాయములేకుండు

భారతదేశ ప్రతినిధులు భారతదేశీయుల యభిప్రాయములను సరిగా చెప్పవలెనని తమ యసంకల్ప ప్రిని సంయుక్త రాష్ట్రవాణిజ్యసంఘమువారు జనీవా అంతర్జాతీయ సభాధ్యక్షునకు తంతునంపిరి. ప్రాపంచిక ఆర్థికపరిస్థితులనుగూర్చి సమంజసముగ తమ యభిప్రాయమును చెబువలెనని కాన్సరు వర్తిక సంఘమువారికి సర్ ఎక్ ఎక్ వాడియాగారు తంతునంపిరి

సోవియటు ప్రతినిధుల మొఱు

జనీవా, మే 6 — సోవియటు ప్రతినిధులు తమ మై పోలీసుకాపులపైట్టి న్యూనతబరచిరినియు పోలీసు కాపలాను తీసివేయనివా సభనుండి లేచిపోయెదమనియు తెలియజేసిరి అఫీసులు న్యూస్ ఏజెన్సీవారు చెబుచున్నారని ఇతర ప్రతినిధులతోబాటు తమ కగూడ సమానస్వత్వములను సౌకర్యములను ఋవివయమై సభలో సమానముగ పాల్గొనుటను అనకాసమియవలెనని సోవియటు ప్రతినిధులుగోరిరి అట్లు అభయమియవలెననిరి జాతిసమితి సభలలో పాల్గొనుటనుగూర్చి స్విట్జర్లండు లో మ ర ల ఆ లో చించె ద ర ట. జాతిసమితివారు ఒక ఆర్థికసంఘమును సమితిసభ్యులతో నియమించవలెనని ఫ్రెంచికార్మిక్ సంఘ సెక్రెటరీజనరలు చెబుచున్నాడు

జాతిసమితి భవననిర్మాణము నిమిత్తము కొన్ని భవనములను కాగిరముమీద తయారుజేసిపంపిరి చాలమంది, మోస్తరునకు ఫ్రెంచివారికి బహుమతి వచ్చెను

యుద్ధ ఋణములు

మెల్లనుగారి ఇంకొక ప్రకటనము

బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయములు

రుగ్బీ, మే 5 — మెల్లనుగారికిని, ప్రిన్సిప్ విశ్వవిద్యాలయమునకు అధ్యక్షులైన హిచ్చెనుగారికి జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు, లేఖలు, యుద్ధఋణములయమై కుటుంబవర్గగ చర్చించె ననియు ఒకరికి సంబంధించవలయు వాటినిగూర్చి ఇతరులతో తగవుపెట్టుకొనవలయునలెదనియు యున్నా పెడుస్తేట్లు ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషువారికి తెలియజేసిరి

బ్రిటిషువారు యుద్ధఋణములనుగూర్చి యున్నా పెడుస్తేట్లువారికింపిన లేఖలు వాషింగ్టన్ యధికారులకు ఆశ్చర్యమును కలుగజేసెను బ్రిటిషు లేఖను యున్నా పెడుస్తేట్లు ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగ చదువుచున్నారట ఇది పూర్తి అనువరకు ఏమియుజెప్పరట అమెరికను ప్రభుత్వభిప్రాయమును చెబుచు మెల్లనుగారు ప్రకటించెదరట

ప్రస్తుతము తానేమియు జెప్పదలచుకొనలేదని మెల్లనుగారినిరి

ఈ విషయమై అమెరికా వివాదమునకు దిగదలచుకొనలేదు గాని కొన్ని సంగతులను చెబువలెనని మెల్లనుగారినిరి బ్రిటనునుగూర్చి ప్రస్తావనమున మెల్లనుగారు తమ లేఖలో వ్రాసిరి. అంతియగాని వేరొండుగాదు బ్రిటిషువారుదెచ్చిన అంకెలన్నియు సాంకేతిక లెక్కలయందు తో వాడబడినవి, ఇందుచేత ఇంత భిన్నాభిప్రాయము గల్గుటకు కారణమైనది. కాని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు మెల్లనుగారు రన్నమాటలను సిద్ధపరచుచున్నారని 1928 సెప్టెంబరు మొదటి తేదికి బ్రిటిషువారికి జర్మనీ మరితర ఋణగ్రస్తులు ఇచ్చెడు సొమ్ము యున్నా పెడుస్తేట్లువారికి బ్రిటిషువారు తీర్చవలసిన అప్పునకు సరిపోవునని బ్రిటిషువారే ఒప్పుకొనుచున్నారనిరి. తాము చెప్పినది ఇంతే యనిరి

బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయములు

అమెరికాకు బ్రిటిషువారంపిన లేఖకు పత్రికలన్నియు హర్షించుచున్నవి యూరపులో బ్రిటనుపట్ల గట్టి అపోహము లగు బారద్రోలుట కిది యవసరమనుచున్నారు. మెల్లనుగారు పోరబాటునజేయుచున్న ప్రకటనములు బ్రిటనుకు విషమించకుండు ఘట్టములనినదే యుచున్నవి

మెల్లనుగారు తమ తప్పుప్రకటనముల సుపసంహరించుకొనరగాక యని మార్చింగుపోస్టు వాకొనుచున్నది

తమకుటుంబవ్యవహారములలో ఇంత తేడాగా మెల్లనుగారు కలుగు విధారకర మనియు మైన్సు పత్రిక నుడువుచున్నది

ట్రేడ్ యూనియను బిల్లు

రెండవసారి ఆమోదింపబడుట

కార్మిక పక్షమువారి సవరణ

రుగ్బీ, మే 6 — నిన్న రాత్రి ట్రేడు యూనియను బిల్లును రెండవసారి ఆమోదించిరి 215 వండు ఎమ్మెల్యేలు అనుమతము గలరు కన్సర్వేటివ్ ప్రభులందరును అనుమతముగ ఓటుజేసిరి కార్మిక పక్షమువారు ప్రతిపక్షములగు నుండిరి లిబరలు పక్షమువారుభిన్నాభిప్రాయులైరి 19 గురు ప్రతిపక్షములగు 7 గురు అనుమతముగ నుండిరి 25 జాక్ సైమన్ గారు ఓటుజేయలేదు. తరువాత పార్లమెంటుదర్బారుగూడ నిరోధమునే చూపెదరు కార్మిక పక్షమువారు 200 సవరణలను ప్రవేశపెట్టెదమని తెలియజేసిరి అవి అన్నియువిధ్వంసక సవరణలే. ప్రతి అనుబంధము, అనుబంధములో అనుబంధమును తీసివేసి క్రొత్త సవరణలను చెప్పవలెనని కార్మిక పక్షమువారుచున్నా గ్గ. ఓటుకు బెట్టుకత్తప్పదనెదగు సిద్ధాంతములను ఒప్పుకొన్నపు ప్రవేశపెట్టదలచుకొన్న సవరణలు అభివృద్ధికరముగ నుండవలెనని లిబరలు సభ్యులు అనిరి బుధవారమునాడు కమిటీ వేజి ఏర్పడను.

ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యసవరణలు

అక్రమసమ్మెలను నిర్వచించు 1 అనుబంధమునకు సంబంధించు విషయములకు ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగ సవరణలను ప్రకటించిరి ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యక్షముగ గాని ఒక ఫంక్షనునకు కష్టమును దెచ్చిపెట్టి ప్రభుత్వమును నిర్బంధముజేయుటకు తలపెట్టిన సమ్మె అక్రమమునని ఇప్పుడు సవరణను ప్రవేశపెట్టిరి. “పూర్వము ఒక తెగను భయపెట్టిన” యని యుండెను. ఇప్పుడు దానిని తీసివేసి “కష్టములనుదెచ్చిపెట్టిన” యని వాడిరి. దెదరింపు లేకనే బాధపెట్టవచ్చునని అధికారు లనుటచే ఇట్లు మార్చిరి. దీనివలన మొదటియనుబంధమును బలపరిచి రనుచున్నారు.

రెండవ సవరణ లాకపుటులుగూడ (పనిలోకి రాని యకుండ ఆపుజేయుట) తప్పనే సవరణను ప్రవేశపెట్టిరి అట్టి లాకపుటును బుధవారమునకు సొమ్ముకు ఖర్చుపెట్టరా దనిరి.

కార్మిక పక్షమువారి సంరంభము

బిల్లు నెదిరించుటకు సొమ్మును ప్రోగుజేయుట.

లండన్ మే 6 — ఒకవారము పొగాకును వేయుట మానవలెననియు ఆల్బహాలును త్రాగుట మానవలెననియు దానివలన మిగులసొమ్మును ట్రేడ్ యూనియనుబిల్లు సంరంభమున కుపయోగించవలె ననియు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసువారు తెలుపుచున్నారు

పార్లమె సభ్యులను నిలబెట్టి కామస్వెల్లు ఆశయముల నభివృద్ధిజేయుచు సామ్రాజ్య వ్యవస్థాసోపాదిస్తల చర్యలచే అవాంతరమురాకుండ జేసికొనవలెననియు ట్రేడ్ యూనియను బిల్లు అసలుసిద్ధాంతములను సవరణచేయుటకు పిలువలెదనియు, దున్నుటకు పూనుకొంటిమి. చివరంబు జూచి తీరదమనియు చర్చిలుగా రనిరి.

ఇకవిదట లవర్నాలుప్రతిని అరువీయక రొక్క చేరమునకే విక్రయించుటకు ఆలోచించిరి అప్పుడే కొందరికి అరువిచ్చుట మానిరి

స్పెయిను రైలు విపాదము

మ్యాడ్రీడులో ఎక్సుప్రెస్ రైలుకాటి సామానులైల్లుతో డిక్షానెను. ఇద్దరు చనిపోయిరి

యువరాజు స్పెయినునుండి ఆరవ తేదిని ఇంగ్లండుకు ఒప్పులుదేరెను.

పికింగులో ఒట్టుకొన్న కాగితములు

రుగ్బీ, మే 5 — పికింగులో రషియా రాయబారి కార్యాలయమున బట్టుకొన్న కాగితములపట్టిని గ్రంథరూపముగా చీవాప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారని చాంబర్లెనుగారు కామర్సుసభలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి మ్యాంగు హెరత్తామ్ము బంపబడినవినికగు స్వయమును ఇతరప్రభుత్వమువారు పంచికొనెదరా యని యడుగ లేదని చాంబర్లెనుగారు బదులిడరి

దక్షిణ ఆఫ్రికాకు వాయువార్తా ప్రచారక విధానము (బీగు)కు మార్గోన్సిగారు పరిశీలించుటకు పంపిరి

వెలువడినది!

త్వరపడుడు!!

వెలువడినది!!!

ప్రభవనంవత్సరాదిసంచిక

వెనుకటి సంచికలకంటె నెల్లవిధముల నుత్కృష్టమైనది.

సర్వాంగసుందర మైక్రొత్తతీరున నున్నది.

ఆంధ్రమహాజనులను గ్రహించిన యమూల్యములగు వ్యాస రాజములతో బిప్పియున్నది. విషయవిభజనము గావించి గ్లేజుకాగితములపై ముద్దు లొలుకునట్లు ముద్రింపబడినది మూడురంగులచిత్రములున్నవి. గౌహతి జాతీయసభకు సంబంధించినచిత్రములు, ఇతరాంధ్ర దేశసంఘములయు, మహాజనులయు, వ్యాసకర్తయు చిత్రములును విచిత్రతీరిన వెలుయుచున్నవి.

ఇందలి వ్యాసము లెల్లవిధముల సాంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి దోడుపడగలవు. క్రింద ప్రకటితమైన విషయానుక్రమణిక యీసంచిక విలువను చాటగలదు. ఆంధ్రమహాశయు లెల్లరు సీసంచికను స్వీకరించి దీనివలనిప్రయోజనమును బడయదగుదురు.

ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికకు సంవత్సర చందాదారులకు పోస్టేజీతో సహా రు. 1-4-0, కు వారపత్రిక చందాదారులకు పోస్టేజీతో సహా రు. 1-8-0, ఇతరులకు పోస్టేజీతో సహా రు. 2-4-0 లకు సీసంచిక లభింపగలదు కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రితములైనవి నలచువారు త్వరగా మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

వైధరలకు చందాదారులకు వి. పి. గా స, సంపుకొను చున్నాము. అక్కఱలేని చందాదారులు మా బనే తెలుస గోరుచున్నాము. ఊడకుండి వి. పి. లను త్రిప్ప మాకు వ్యయ ప్రయాసల గలిగింపకుండ మఱిమఱి ప్రార్థించుచున్నాము.

విషయానుక్రమణిక

విషయానుక్రమణిక, చిత్రానుక్రమణిక, చిత్రవివరణము, పంచాంగము, ప్రస్తావన, సమాలోచనము—శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు (ప)

౧. రాజకీయము

౪-వ భారతజాతీయమహాసభ—గౌహతి, వైకవీయేక్క సిద్ధాంతము—వి. బాపిరాజు గారు, విహారీవిహారము—ఒంధ్యాల నీనన్న శాస్త్రిగారు (ప), చీనా స్వాతంత్ర్యసంరంభము—జయంతి వేంకటకీరీరావు గారు, అనహయోద్యమ ప్రచార మని యనభవములు—ఇంద్రకంటి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ గారు

౨. సారస్వతము

కావ్యజీవము—యస్ శ్రీకంఠశాస్త్రి గారు, ఆశాతాండవము—పెనుమర్తి వేంకటరత్నము గారు (ప), ప్రభవ—పెన్నరాజు లక్ష్మీపతి గారు (ప), కవి-ప్రకృతి కాంత—పా విజయరాఘవరావు గారు (ప), ప్రభవసంవత్సరము—కావ్యకానిధి పిశుపాటి చిదంబరశాస్త్రి గారు (ప), తెనుగుకైతిల క్రొత్తతెనులు—ఆంధ్ర శేషగిరి రావు గారు, ద్రాణినిర్వేషము—మండలేమల వేంకటశాస్త్రి గారు (ప), ఆంధ్రమనసు ఆది—విద్యాగో గరిమెళ్ల సోమన్నగారు, సుదామని పుష్పసేన—బల్లారి కృష్ణప్ప గారు (ప), రేఖకారిములు మైత్రి బిరయనా—విద్యాగో తాగ్లూరి రాఘవయ్య చౌదరిగారు, రామడు—అశిమానమము—పల్లె పూర్ణప్రభాచార్యులుగారు (ప)

౩. గ్రంథవిమర్శనము

మేఘసందేశము—దీపాల పిఞ్చయ్యశాస్త్రి గారు, వేమనతారాచరి—రుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారు (ప)

౪. నాటకము

ఉమాతిపోషము—విద్యాగో కట్టి సాంబమూర్తి శాస్త్రిగారు, భరతిమాతి—ఉప్పలూరి వేంకటరామరావు గారు (ప)

౫. కథ

ఉగాదికానుకలు (౨)—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహము గారు, గుహునియ్యక్తి—వెలగ పూడి దానయ్యచౌదరి గారు (ప), నరపతి—అడివి బాపిరాజు గారు, కైకపశ్చాత్తాపము—పిశుపాటి నారాయణశాస్త్రి గారు (ప), నాగరం—సోమయాజుల వేంకట రామమూర్తి గారు, కామకవి—శతపథాని వేలూరి శివరామశాస్త్రి గారు, విమధా లాపము—కల్లూరి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యదీక్షితులు గారు (ప)

౬. చరిత్ర

పక్షిజాగ్రీకా సమస్య—నింగంపల్లి వేంకటాద్రిగారు, మద్దరాలు—రన్నెప్ప మృత్యుంజయకవి గారు (ప), అనపోతనాయకుడు—శ్రీ శేషాద్రిమణి కవులు, సోం

భ్యము—వడ్డమాడి వెంకటరత్నముగారు (ప), ప్రాచీన హిందూ గ్రామ పరిపాలన—ముల్లంపల్లి సోమ శేఖరశర్మగారు, వివేకోపాసన—అనంతపంతుల రామలింగస్వామిగారు (ప), సిద్ధపురుషులు శ్రీబ్రహ్మనందతీర్థస్వామి—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు (ప), బౌద్ధగణేష్ పుత్రికాసంతానము—కామారి వేంకటసుబ్బారావు గారు, విశుద్ధ-బాన్సులూరి సూర్యనారాయణశర్మగారు (ప)

౭. నాటకకళ

కావ్యానందము—శోకరసము—నటులు—కోలకల వేంకటస్వామిగారు, వాయన ప్రశంస—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు (ప), నాటకాచిత్రి—జనమంచి శేషాద్రిగారు, ఎవ్వరు ధన్యులు—శ్రీమతి అయ్యదేవి బాలాత్రిపురసుందరి గారు (ప)

౮. జ్యోతిషము—ఖగోళవిజ్ఞానము

జ్యోతిషాస్త్ర పూర్వచరిత్ర—రాశిచక్రము—గర్భం అప్పారావుగారు, గోచకా పరితాపము—కొమరవోలు నాగభూషణరావు గారు (ప), పురాణగ్రహా కథాంబు ణము—కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రి గారు, అక్షరశారదాప్రశంస—తా. శర్మారావు గారు (ప), సూర్యుడు—దర్బా యశ్వేశ్వరసోమయాజుగారు, సర్వనారాయ స్తుతి—చిద్దాది సుబ్బారాయణుడు గారు (ప)

౯. వైద్యము

అయుర్వేదమునందలి చికిత్సాపద్ధతి—డాక్టరు కేటూరి శివరెడ్డిశాస్త్రిగారు, కవి కుమారి—దుర్గమహాంతి సోదరులు (ప)

౧౦. ప్రకీర్ణకము

వ్యాసులు—వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారు, ముస్తాబ—పూడి కెడ్డ వేంకటరమణయ్య - వ నవీనత—నరసింహుటి వీరరాజపంతులు గారు, జన్మ ధూమి—సన్నిధానము రాయశాస్త్రి గారు (ప), సాంఘికనాటక—పాం నంది శివన్నగిస్వామి గారు, ఈశ్వరప్రార్థన—మంగిలూడి వేంకటశర్మ గారు (ప), సోబ్రామ్రము—జనమంచి సీతారామస్వామిగారు, శ్రీకన్యారేవతి విద్యాలయ చృత్రము—నార్తి కోల్నిరము—రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు (ప), కాలముప్రవేశము—చిల్లూరి సూర్యనారాయణరావు గారు, శ్రీగాంధీనామము—వీరుని చెమ్మిరాజు గారు (ప), రునులు—అశ్వరులు—బాలరెండు వీరి కెట్లు శ్లోకముచి రోపింపనగల—నరి ఎంబ వీరరాఘవయ్యగారు, శివాజీ—కామారి వేంకటరామరావుగారు (ప), పత్రికా నిర్మలాము—కొడారి శివరామకృష్ణారావు గారు, ఓరుగంటి పూర్వప్రశ్ని—దేవుల పల్లి వేంకటాచలపతిరావు గారు, (ప) అక్షయసంకల్పిని విశేషములు

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఉత్తర హిందూస్థానమందలి సిక్కు, హిందూ, మహమ్మదీయ కొట్లాట

ఢిల్లీలో హిందూవిద్యార్థులను మహమ్మదీయులు పొడిచి చంపుట

ఖాల్సా విద్యార్థుల అక్రైస్తులు.

193 అక్రైస్తులు, 22 మరణములు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు.

ఢిల్లీ, మే 7.—నిన్న సాయంకాలము చంగారు మోహల్లా లోని సిక్కు విద్యాలయములోను ఇరువురను మహమ్మదీయులు కలసిపో పోడిచి చంపిరి. చంగారు మోహల్లా యందు ప్రభుత్వ కళాశాల విద్యార్థి బ్రాహ్మణ మహనానిని ముగ్గురు మహమ్మదీయులు బాటించి కొట్టి ఆయన స్వస్థత తప్పి పడిపోగా కత్తితో పొడిచి చంపిరి. లాకాబేరీ విద్యార్థిని పేరనువాలానాలో నుండి బండిపావుమండగా క్రిందను ఈడ్చి కత్తితో పొడిచిచంపిరి. నిన్న మరొక హిందువును బ్యాంకునుండి వేలకొలది రూపాయలను తీసికొని వెచ్చుచుండగా వానిపైబడి చావమోది ధను మహమ్మదీయి. చంగారు మోహల్లా జరిగిన హత్యసందర్భమున 5 గురు అక్రైస్తు చేయబడిరి.

బక్రీదురాక

ఢిల్లీ, మే 7.—అధికారులును అధికారులును ఢిల్లీలో బక్రీదు సందర్భమున అల్లుడులు జరుగవలసి నిశ్చయము చేసికొని నను పోలీసువారు మాత్రము తమ జాగ్రత్తను మానరు. వర్తక స్థలములను పరస్పర ద్వేషానుమానములు తగ్గినట్లు లున్నవి. హాజూరు అల్లుడులగున్న యజ్ఞేశ్వరియను తగ్గలేదు. ఈమధ్యమై అధికారత కాంక్షను సభయందు చర్చింపబడు నను కొనుమన్నాడు. లాహోరు కొట్లాటలు వర్చలందు ఎక్కువకాలమును పోడికొను. కలగలపు ఎన్నికవర్ణములను గూర్చిన తీర్పు దీవికై చావలకు నాధారపడును. ఎవరు ను ఎట్లు జరుగునో నిశ్చయము చేపట్టాలనున్నాడు. మహమ్మదీయ, అన్నానీ గాజురు హిందూయి పోవుచున్నాడు. (ప్రీ ప్రెసు.)

లాహోరు 7:— ఒక హిందూపరదేశ్ లాహోరులో ఏకాదశియంతిగా నాచరి భాగ్యేటువద్ద మహమ్మదీయులు ఉదయము 10 గంటలకు చావమోదిరి. కొట్టి నాచరి పారి పోయిన జనుక తీర్చిగాయములతో స్మృతిచేక ఈ హిందువును పడియుండెను.

శవములు

మొదట వైద్యాలయమున శవములన్నియునున్నవి. ఈ శవములు మాకునుబంధించినవియని యడుగువారు లేవన్నారు. చివరకు గుర్తింపట్టుటకు ఎవరునులేరు.

విద్యార్థుల అక్రైస్తులు

కన్సను 14 క్రింద ఆవార్కలీ పోలీసువారు ఖాల్సా వైద్యాలయ విద్యార్థులను 50 మందిని అక్రైస్తుచేసిరి. పాకాల యందు అమితసంఖ్యను గలిగెను.

బాబుడు తప్పిపోవుట

ఒక బ్రాహ్మణాయువకుడు 16 ఏండ్ల వయసునాడు పరీక్షలపైనున్నాడు. ఆఖరుకారి కనుపడినపుడు కొందరిమహమ్మదీయులతో నుండెను. గురువారమునండి ఆబాబుడు కనుపడుట లేదు. మహమ్మదీయు లారేని నేమిచేసిరోయను భయము గలుగుచున్నది.

కొట్లాట

సిక్కురాత్రి బ్రహ్మకళాశాల యందలి పాకివాండు కొట్టికొనిరి. మొదటలో స్వల్పకారమునుండి పెద్ద కొట్లాటగా మారును. పోలీసు మావరంట్లు కొందరు కాన్స్టేబులతో దివి అంతయు కుంజిచ్చిరిను పాకివాండు ప్రవ్రగాయములను తీసికొనిరి. పాకివాండు కనుకొండు గంటలవరకు అక్రైస్తుయన గారి ముందు 193 అని తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఢిల్లీలో పొడిచిచంపుట

చంగారు యందునుండి బ్యాంక్ పోవుచున్న మజేను అందు అనుకూలముగానుండి ముగ్గురు కృపాముతో పొడిచి చంపిరి.

మృతులు

గంధిబాగ్ లో భక్త కల్యాణం రెండు ప్రకట్ట పడియున్నవి. అని ముందు తెలియజేసెను. హిందూ కళాశాల విద్యార్థులు ముగ్గురు మహమ్మదీయులు చంపిరి. ముగ్గురు మహమ్మదీయులు

మాపులు

లండా బహుళాని సాపులన్నియు తెరచియేయున్నవి. ఉదయమునుండి అక్రైస్తు లేమియు జరుగలేదు. కొత్తాల్ పలువురు పోలీసు అధికారులును జిల్లా న్యాయాధికారియు వచ్చి చూచిపోయిరి సైనికులును పోలీసువారును యథాప్రకారముగ గస్తీ తిరుగుచున్నారు.

కాశ్మీర బహుళ నిట్టాగేటులవద్దనున్న సాపులు కొన్ని తెరచియున్నవి. గస్తీతిరుగు అధికారుల ఆజ్ఞలచొప్పున సాపులు తెరచుచున్నారు. దల్లిబహుళ హట్టా రంగ్యాలులో సాపులు మూసియేయున్నవి. హిందూసాపులు మచిహట్టి సాహుగేటు బహుళలో మూసియున్నవి. పాపర్కండి, లోహోగేటులలో సాపులు మూసియున్నవి. (ప్రీ ప్రెసు.)

ప్రభుత్వ ప్రకటన

ఈ సాయంకాలము ప్రభుత్వము 8-30 గంటలకు గా వినివిన ప్రకటనలో “6-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలవరకు జరిగిన విషయములగుర్చి తెలిపితిమి.” అని యున్నది. 6-వ తేదీ సాయంకాలము ప్రభుత్వమువారు ఏయేమొహల్లాలో అల్లరిహత్యలు అధికముగనున్నవో అక్కడ పూనిటివు పోలీసులు నిలుపుచునని ప్రకటించబడెను. సైనికశాసన మునువందండుటలవలన 6, 7 తేదీలు శాంతముగనున్నవి. కొట్లాటలుగాని, ఇండ్లు తగులబడుటగాని జరుగలేదు. వైద్యాలయములందు క్రొత్తగ ఎవరికి చికిత్స చేయలేదు.

6-వ తేదీ రాత్రి గాయపడినవారిలో మరినలుగురు మరణించిరి. వారిలో ఒక మహమ్మదీయుడు మువ్వరు హిందువులు.

7-వ తేదీ యుదయము ఒక వ్యవసాయదారును సిక్కు విద్యార్థులు కొట్టిరి. గాయపడిన యాతడు వైద్యాలయమున నున్నాడు. 17 అక్రైస్తులు ఆ సందర్భమున జరిగెను. సైనికులు పోలీసులు అతిజాగ్రూకులుగ నున్నారు. పత్రికలందు అసత్య ప్రచారము జరుగకుండ అధికారులు చూచుచున్నారు. అట్టి అసత్యప్రచారము గావించుపత్రికల వెంటనే ప్రచురణ నిషేధించుచున్నారు. శుక్రవారమునాటి యుదయమున త్రిపత్త నాయకులు సాపుల తెరవలసినదని అనార్కలిలో వర్తకులను గోరిరి. ఈయుదయమున వారు రాజా నరేంద్రనాథుగారియంటి తిరిగి సమావేశమయ్యెదరు. మధ్యాహ్నమునకు చాలసాపులు తెరచియున్నవి. (అ. ప్రె.)

పత్రికలు - మోచ్చరిక

పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి నేడు మస్లిము కొట్టుకు పత్రికకు మోచ్చరిక గావించిరి. అసత్యమైనట్టియు ప్రజలకు భయమును కలిగించునట్టియు సమాచారముల ప్రకటించరాదనియు, ఏదీయెనను అట్టివార కనుపడిన వెంటనే పత్రిక నిషేధించబడుననియు సంపాదకునకు తెలిసిరి. క్రిందటి రాత్రి యాపత్రిక ప్రకటించిన ఆహారపదార్థములందు విషము గలుపుటయు, మహమ్మదీయస్త్రీల హత్యలను అసత్యము లని తెలిసిరి. నేడు పత్రికలో ప్రకటించబడువార్తలు ముందుగ ప్రధాన కార్యదర్శి కంప బడెను. జిల్లా న్యాయాధికారిపత్రిక ప్రకటించబడగానే తన కొక ప్రతిని పంపగోరిరి.

సాయంకాల మారుగంటలవరకును శాంతముగ నేయున్నది. తీసికొనవలసిన ముందుజాగ్రత్తల తీసికొనియున్నారు. అ. ప్రె.

8 వ తేదీ ప్రకటన

లాహోరు, మే 8:—ఈదిన ప్రకటన మధ్యాహ్నము గావించబడినది. రెండునాళ్ల మాత్రము కొట్లాట జరిగినది. 7 తేదీ మధ్యాహ్నము హిందూ కళాశాల విద్యార్థులు ఒక మహమ్మదీయు బండిచానిపైబడి కొట్టిరి. చాల అక్రైస్తులు చేయబడెను. నేటి ఉదయము 9 గంటలకు లండా బహుళలో మహమ్మదీయు బల్లవాండు ఒక సిక్కును కొట్టిరి. పోలీసువారు వెళ్లి 18 గను అక్రైస్తుచేసిరి. నేడు విచారణ జరిగినది. రాత్రి యంతయు శాంతము గ నున్నది. లోహోగేటుల వద్ద

మండిలో తెలవారుజామున ఇండ్లంటుకొనెను రాత్రి సైనిక శాసన ములులునున్నది. 8వ తేదీ ఉదయమునకు నగరము సాధారణస్థితియందున్నది. సాపులన్నియు తెరవబడినవి. పోలీసు వారును సైన్యమునూడ అతిజాగ్రత్తతో నున్నారు.

(అ. ప్రె.)

ప్రస్తుత పరిస్థితులు

మే 8:—నగరము శాంతి నందుచున్నది. సైనికులును పోలీసుదళమును గజ్జేతిరుగుచున్నారు. రాత్రి అల్లరి ఏమియు లేకుండెను. సాపులన్నియు తెరవబడెను. కొత్తాల్ వద్ద కొన్ని రాళ్లును ఇటుకలును వివరబడెను. కాని న్యాయాధికారి వెంటనే ప్రజలను హెచ్చరించుచు ప్రకటన గావించెను. అల్లరు లందు అక్రైస్తు చేయబడినవారి విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. 11 గురు అకాలీలు కృపాము చేతబూని జతగా వచ్చినందున అక్రైస్తు చేయబడిరి. వారికి నెలరోజులవిడిదైదు విధింపబడెను. కొందరి హిందువులను మహమ్మదీయులను హెచ్చరించి విడుదల గావించిరి. చాలమందికి జరిమానాలు విధింపబడ్డెను. ఒక తుపాకియు పేల్చుకుండగనే శాంతి నెలకొల్పబడెను. ప్రజలందరును అధికారులకు కృతజ్ఞులు. ఒక సైన్యమును తిరిగి వెళ్లలేదు. అతిజాగ్రూకతతో అధికారులు పనిచేయుచున్నారు. గాయపడి వైద్యాలయములందున్న వారు 187. మరణించినవారు 22. మధ్యాహ్నమువరకు అంతయు శాంతముగనున్నది. గవర్నరు దినమునకు రెండు సార్లు నగరమునకు తిరుగుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

వెంకటగిరి క్లబ్బు:— జటప్రోలురాజుగారు, వెంకటగిరి క్లబ్బునకు రు 2500 లు విరాళము నొసంగిరి. ఈ మొత్తముతో జటప్రోలు సంస్థానాధీశుని పేర “బిలియర్డ్స్ హాలు” నిర్మింపబడును.



బీజీ బండ్:—నీరే పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి జేరినది. స్వస్థమందుగాని మాత్రముగాని వీర్యము స్థితిమనుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, సపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారనుఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతాన వంతులుగ జేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం, 1159-1027 3, బైరాగిమతం వీధి, మదరాసు.

30 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిగాంచిన వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

వేగుళకలరా

ఔషధములు

స్లేగు, హైమాదీపానకము (రిజిస్టర్డు) స్లేగు జ్వరములకును అన్నివిధములైన జ్వరములకును రామబాణమునంటిది. శీతఢాత్యుత్తము (స్లేగు) బొబ్బలకు తెట్టు 1 కి రూ 2-2-0 కర్పూరాద్యరిష్టము విహుచి సంతిని తెట్టు 1 కి ,, 1-2/0.



అమృతమలకతైలము విద్యార్థులకును యౌవనావధులకును మిక్కిలి ఉపయోగకారి. మరియు చర్మమునకును మెదడునకును మంచిబలమును, శీత్రములకు చలమును, వెండ్రుకలకు కాంతిని కలుగజేయును. దీనివలన తలపోట్లు, మంటలు, ఒంటి తలనొప్పులు, కన్నీరుకారుట, పుసులుకట్టుట, శరీరతాపము, నివారణము. దీనిగుణము అనుభవజ్ఞులకు తెలియును.

బుడ్డి 1 కి. రూ 1-0-0 1045

క్యాటలాగు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును

ఆయుర్వేదాశ్రమం

కవిలేఖరపురము

(తూర్పుగోదావరిజిల్లా)

శ్రీ శివాజీ మహారాజ(తీర్థతాబ్దోత్సవ సప్తాహము

శ్రీ భక్తపతిశివాజీ మహారాజ తీర్థత వార్షిక జయంతి

వారముదినములు మా గ్రామముందు జయప్రదముగా జరిగినది. 27-4-1927 బుధవారము నాటి బ్రాహ్మయజ్ఞాగ్రమున శ్రీ శివాజీ మహారాజ పటము మా గ్రామముందంతటను దోలపన్నా యిలతోడను, జాతీయగీతములతోడను కొర్రెగిరించినది. శ్రీ శివాజీ మహారాజు పేరునంతగా ప్రజలు వినియుండకపోయిన ను ఎవరో గుట్టమెక్కిన పీరుడోయి, దేవోద్ధారణకై ప్రయత్నించినవాడనియు ప్రజల కొకింత దెలిసెను సాయంత్రము నాల్గంటలకు శివాలయపు లావణిలో పురజనమహాసభ జరిగెను శివాజీవంశమును, బాల్యమునుగూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధము కలుగునట్లు పెక్కుమంది యువనృసింహిరి జిజ్ఞాసయి, దాదాజీ కొండదేవుడు శివాజీకి నెంతవఱకు సద్గురువులై రో వివరించిరి ఈయంతైన సందర్భమున లోకమాన్య బాలగం గాధరతిలకు చారిత్రమును గూడ స్మరించిరి ఇట్లే ప్రతిదినము సాయంత్రము నాల్గంటలకు శివాలయపు టావరలో సభలు జరిగెను శివాజీయొక్క చారిత్రమునంతను సాకల్యముగ పెక్కుమందిన క్షలు సభ్యుల మనస్సునకు బట్టునట్లు ఉపన్యసించిరి. దినదినము కొంతకొంత, శ్రీ కొవత్తాజు లక్ష్మణరావుగారి శ్రీ శివాజీ చారిత్రమునుసరించి, ప్రజలకు దెలిపి పీఠవాచయొక్క ముఖ్యావసరమును, ముఖ్యోద్దేశములను విపులపఱచిరి అదివారము ఉదయము తిరిగి గ్రామముందుంతట నూరేగింపబడెను 2-5-1927 సోమవారమునాటి రాత్రి శివాజీపటమును ఏనుగపై నెక్కించి యూరేగించిరి భారతీయ సనాతనాచారముగ సన్నాయి, దోళ్లు, రామభజన, గరిడీ మొదలగు మంగళనినాదములతో రాత్రియంతయు శుభస్వనము జరిగెను. 3-5-1927 మంగళవారమునాడు సాయంత్రము యధారీతిగా సభ జరిగి శివాజీజన్మమునుగూర్చి యువనృసింహుడైన పురజనలందఱు దినదినము సభలందును, ఉత్సవముందును వివిధంగా బాల్సాని తమకంగుల జాతీయభిమానమును వెల్లవిచ్చిరి. ఈ యంతైన సప్తాహ సందర్భమున కవిలేఖరపురము కేశనకుట్ట యిట్టేల్ల 2 మిందారువారి ప్రధమ పుత్రులు శ్రీబలుగు ప్రభాకరపట్టాభిరామాచార్యుగారు చూపిన కార్యదీక్షోత్సాహములు మిగుల ప్రశంసనీయులు

పురవాసి.

గూడూరు బోర్డున్న తవారశాల విద్యార్థిసంఘ వార్షికోత్సవము.

ఈయంతైనను నెల్లూరు జిల్లా గూడూరు సబ్ కలెక్టరు గారగు శ్రీయుట పి రాజగోపాలన్ వి సి యస్ గారి అధ్యక్షత క్రింద ఏప్రిల్ 30 వ తేదిన గూడూరు నాటకశాలలో జరుపబడెను ఈయారి ప్రయత్నాలచేత, పౌరులచేత సభామందిరములకృతమై యుండెను ఉన్నతపాఠశాలాంధ్రభాషాధ్యాపకులగు బ్రహ్మశ్రీ అనభాను సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారిచే ప్రార్థన

సలుపబడెను అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసమైన తరువాత గతసంవత్సర కార్యనివేదికను సంఘకార్యదర్శి చదివెను శివాజీ మహారాజయొక్క జీవితమును, అందుండి నేర్చుకొనవగిన నీతులనుగూర్చి సంఘాధ్యక్షుడు డి. మ. రా. రా. శ్రీ ఓరుగంటి సుబ్రహ్మణ్యముగారు ఉపన్యసించిరి పేక్కియరు వి. హాకవి రచితమైన "జూలియస్ సీజర్" అను నాటకమును కొన్ని రంగముల నాంగ్లమునను, ఆంగ్లమున రామదాసు రోష నారక న్యాసలక్ష్మం పీటినుంచి కొన్నిరంగములను విద్యార్థులు ప్రదర్శించిరి ప్రదర్శకులు బాలురైనను, తమ అభినయ కౌశల్యము చేతను ఆర్థికపీఠోచ్చారాచేతను తమ నైపుణ్యమును వెల్లడించి ప్రేక్షకుల మనముల నాకర్షింప గలిగిరి. కార్యాంతరముచే నీచటను విచ్చేసియుండిన శ్రీయుత మామలూరు ఆదినారాయణయ్యగారు కన్యాశుల్కమునందు గిరిశముపాత్రను జయప్రదముగ నిర్వహించి యుత్సవవైభవమునకు తోడ్పడిరి ఆగ్ర్యక్షు డంతోష్టపన్యాసమందు విద్యార్థుల యుత్సాహమును కొని యాడుచు సంఘభివృద్ధికై అయ్యాలములైన నూచనలు గావించెను కడపట సంధన సమర్పించుతోను జాతీయగీతముతోను సమావేశము ముగిసెను

(ఒక విలేఖరి)

మాన సోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు) నెలనులభము (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్ర్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వేళ్లు, అన్నము మొదలగువానియందు గలిగెడి నోవ్యలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును ఈమాత్రలు మేహవాతనోవ్యలను వెంటనేమృత్యును ఇందు అనేక ఓషధులు చెరిసవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి 1-4-0 ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లబోములను చిగుట్లు గట్టి పడును చిగుళ్లునుండి రక్తముకానుండును నోరుదుర్గంధము లేకయుండును పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

తెలుగు ఇన్ కంటాక్టు గైడ్ (200 పేజీలు గలది. చక్కగ బైండుచేయబడినది) గంభకర్ యస్. సూర్యన్నారాయణ (డిప్లొమా హోల్డరు) అకౌంటంటు అండ్ ఆడిటరు, బెజవాడ. (ఈ పుస్తకమునందు యిన్ కంటాక్టును సంబంధించిన ప్రతివిషయమున్ను ప్రతిపక్షముకి అర్థ మయ్యెలాగున తెలుగునందు వ్రాయబడినది. ఇన్ కంటాక్టు విషయమై తెలుగుతో వ్రాసిన పుస్తకము మరియొకటి లేదు.) డి. డి. కొద్దిప్రతులు మాత్రమే కలవు. వెల రు 2-8-0 మద్రాసు, బళ్లారి, చిత్తూరు, నెల్లూరునకు మాత్రము ఏజంట్లు కావలెను.

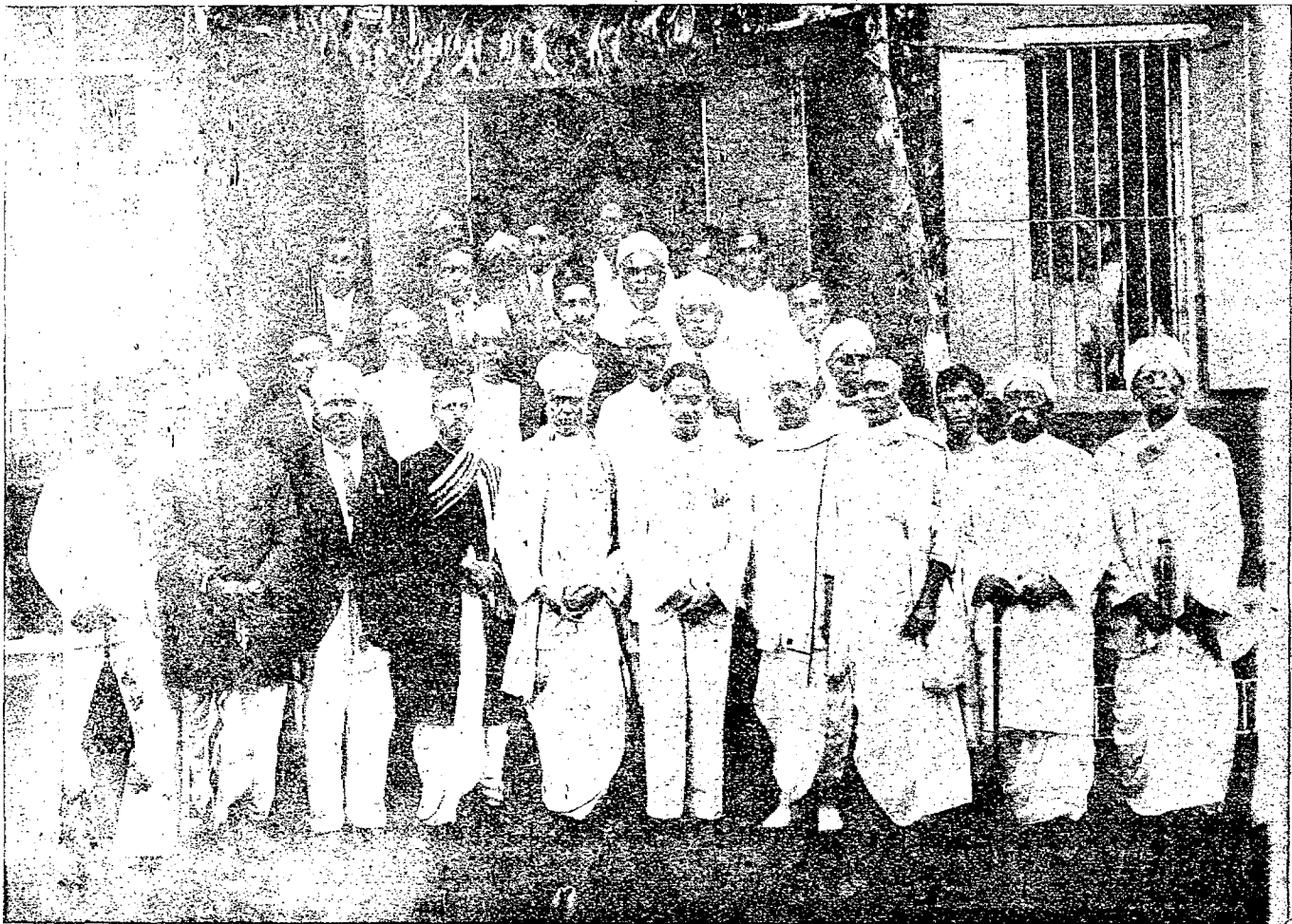
వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు. మాలికలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలిగ్రోబైండు వెల రు 3-4-0 లు. భస్మప్రదీపిక ఇందు సమస్త ధర్మవిషయములు కుదిరిన భస్మములచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు. రు 1-కి రు. 500 కిమ్మకుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలిగ్రోబైండు వెల రు. 2-0-0 2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(9-5-27)

నీమజవుల్లి దినుసులు ఇరువది గజములు పిన్ ధరలు రు. అ పై కారికొమ్ములు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (బి) 8-6-0 " సరాసరిరకము 7-6-0 కారికొమ్ములు—22 X 22 "మోటూరుపైకిలు" (బి) రు 8-0-0 " సరాసరిరకము (20 X 20) రు 7-0-0 కారికొమ్ములు—22 X 22 వేరురకములు (బి) రు 8-0-0 " సరాసరిరకములు రు 7-0-0 తెలుపు ముల్లు—1703 (సెట్) రు 12-5-0 గ్లాస్ గో 4000 (సెట్) రు 12-6-0, 1702 రు 10-1-0 ఎత్ ఎత్. 73, 7-14-0 ఇ సి 73 రు 8-0-0, 88/888 రు 13-4-0; 8978 రు 8-0-0, 880 రు 8-2-0 Z Z రు 8; Z. 78 రు 10-8, జి జి 73 రు 7-14, 7663 రు 7-12; 78078 రు 7-14, జి ఎ 33 రు 6-14-0 తెలుపు వర్టింగ్స్—H K. 62 రు 17, C 4000 రు 22, బి బి బి రు 15-8 ట్రైబ్ స్సు 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-6, నూలు 40 నెంబరు సీమ (5 పౌ కట్టులు)—టాక్రి రు 5-4-6 చలువ (కొంగ) రు 7-8-0, చలువ ("వినిటిక్స్-బ్") రు 7-8; చలువ (నాగకన్యక) రు 7-8 చలువ (గుప్తి) రు 7-6, చలువ (గర్జజండా) పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-5, పడవ (ఎర్ర) రు 7-6, నూలువ్యాపారి రు 7-2, పచ్చపాము రు 7-15 40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) నత్తత్రము రు 10-8-6; 60 సీమ (5 పౌనులకట్టులు)—అడకతైర రు 15-7, నెమలి రు 15-14, "డంబల్ స్సు" (ఎర్ర) 15-12, రాట్టము (ఎర్ర) రు 14-14, కలసము (ఎర్ర) రు 13, తెలుపు (మధురపట్టాము) రు 11-2, ఎరుదుకారము రు 8-2-0, గడ్డిబండి—రు 8-0-0 ఎద్దు గడియారము రు 7-14, పెన్ సెత్ సరకులేరు 60 నెంబరు జపాన్ (10 పౌనులకట్టులు) నీలంచె రు 15-14, లోహములు "బారువధరలు"— ఇ త్తడిరేకులు—(డిట్ మేస్) రు 235, (కృసియర్) రు 233, రాగిరేకు రు 255 సి మెంటిఫీషా వెల:— గిల్ గో హేమ్ ("నెయ్యి") రు 11-4, జర్మన్ "నెమలి" రు 9-12, జర్మన్ "లేడి" రు 9-6, చక్కెర మూటయొక్క ధర— జానా "లేడి"రు 31-0-0 ముందుధరలు—మే రు 31-0-0 జూన్ రు 31-2-0 వేరు సెనగనూనె "ఇంగ్లీషు బారువధరలు"—గానుగ రు 130, "ప్రెస్" రు 126, ఆముదము (మిల్ డెలివరీ) రు 117 పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు ఆవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రిస్" రు 0-15-0, 0-15-6 " (8½ టు 9) " రు " (లేలిక) " రు 1-0-9 టు 1-1-6 " (8½ టు 9) బెంగుళూర్సు రు 0-14-9 టు 0-15-6 " (7 టు 7½) " రు 0-15-9 టు 1-0-0 " (లేలిక) " రు 1-1-9 టు 1-2-6 " (8 టు 8½) బెజవాడ్సు రు 0-14-9 టు 0-15-0 " (6½ టు 7) " రు 0-15-6 టు 0-15-9 " (7½ టు 8) విజయనగరము రు 0-15-6 టు 0-15-9 " (6½ టు 6½) " రు " (7 టు 7½) ఏలూరు రు 0-15-6 టు 0-15-11 " (6 టు 6½) " రు గేడతోలు రు 0-10-8 టు 0-10-9 గేడూడతోలు రు 0-14-9 టు 0-15-6 ఆవుదూడతోలు రు 1-13-0 టు 1-15-0 పదునువేసిన మేకడి రు 2-6-0 టు 2-10-0 పదునువేసిన గొర్రెది రు 2-6-0 టు 2-12-6

డా॥ పి. రామారావుగారి వైద్యశాల గృహ ప్రవేశము



(పై. పో. బి.)

తంబుచెట్టిపల్లిలో డా॥ పి. రామారావుగారు 60000 వెచ్చించి కట్టించిన ఎక్స్‌ప్రెస్ హాస్పిట్యాలు (వైద్యశాల) గృహ ప్రవేశోత్సవము సందర్భమున దీయబడిన ఛాయాచిత్రము. డా॥ పి. రామారావుగారు మధ్యను నిలిచియున్నారు.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము-ఆంధ్రభాష

చెన్నై పురి విశ్వవిద్యాలయము ఆవరణలో గారి లేక మరియెచ్చటకంటెదైనను మహారాష్ట్రభాష మాతృభాషగాగలవారు చెన్నైరాజధానిముఖ్యచాపల (ప్రభుత్వవిశ్వవిద్యాలయము) తెలుగు, అరవము, మళయాళము మొలర చాపల నభ్యసించ నవసరము లేకుండనే చెన్నై పురి విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు మహారాష్ట్రభాషయే ముఖ్యముగా కెట్టుకొనిన హాజరకావచ్చును. ఇందువలన చెన్నై రాజధానిలో నివసించు మహారాష్ట్రులకు చాల అనవసరముగా నన్నది వారు మాతృభాషను నవలీ పరీక్షలనియ్యమై దేశభాషలనభ్యసించ అవసరము లేదు. ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయమువారు ఏకాగ్రములన్ని నో మహారాష్ట్రభాష మౌఖ్యభాషగాగలవారు ఆభాష నాదాపడకుండా ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు హాజరగుటకు అనుకూలముగల కేంద్రము చింతింపవలసియున్నది.

ఇటులనే బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారు బొంబాయిరాష్ట్రములో నివసించు ఆంధ్రులు ఆంధ్రభాషనే ముఖ్యభాషగా నుంచుకొని బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు హాజరకాదలచిన అనుదమువారు చెన్నై రాజధానిలో నివసించు మహారాష్ట్రుల సంఖ్యకన్న బొంబాయి రాజధానిలో నివసించు ఆంధ్రుల సంఖ్య యెన్నటికిని తీసిపోదు. ఇటులనుండియు దక్షిణ దేశముఖ్యచాపలలో ఒకటగు ఆంధ్రభాషను బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రోత్సహింపవలయును చాల విధముగా నున్నది.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమునకేను, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకేను చెన్నై పురి విశ్వవిద్యాలయమునకేను బహుమతమున నున్న బహుళము హిందూ విశ్వవిద్యాలయమువారు ఆంధ్ర, అరవ, మహారాష్ట్రభాషలకు పరీక్షభాషలుగా అంగీకరించి దక్షిణదేశవిద్యార్థులకు హిందూ విశ్వవిద్యాలయములో మాతృభాషను వినిపింపవలెననే విచారనభ్యసించుచు ఆంధ్రము నొసగియుండ బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రభాషను గుర్తించవలయును చాల విచిత్రముగ నున్నది.

ఆంధ్రభాషయే మాతృభాషగా గలిగి బొంబాయిరాజధానిలో నివసించు ఆంధ్రులలో ఆంధ్రభాషను ప్రాముఖ్యము నకు దెవలయునను ప్రబోధము గలిగినది దీనికితోడు, బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారు విశ్వవిద్యాలయ భాషాసాంప్రదాయములో ఆంధ్రభాషను చేర్చిన ఈ యుద్ధము స్వర్గలోనే అభివృద్ధి నూతన భను చెరచిల్లునను కలకాటికంబియము లేదు.



మదరాసులో గానవిద్యాపాఠశాలను స్థాపించుట

గురువారమునాడు సర్ టి. నదాశివయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద వై. ఎం. సి. ఎ. హాల్లో నందు సెలవులలో గానవిద్యను చేర్చుటకు పాఠశాలను తెరచిరి. నగరములోని గానకళాకోవిదుల కొందరు ఇందు గలరు.

(పిచ్చయ సర్వీసు)

గత సంవత్సరము ఆంధ్రవిద్యార్థియొకడు చెన్నై పురి విశ్వవిద్యాలయ ప్రవేశపరీక్షయందు కృతార్థుడై పూనాలో ప్రసిద్ధి కెక్కిన షర్ గూజర్ కళాశాలలో నడుచు మహాపాఠుడై ఆకళాశాలాధ్యక్షుని తన్ను ఆకళాశాలలో ఇంటరుమీడియేటు తరగతిలో చేర్చుకొనవలయునని ప్రార్థించు కళాశాలాధ్యక్షుడు ఆయాంధ్ర విద్యార్థిని యింటరుమీడియేటు తరగతిలో చేర్చుకొనుట కంగీకరించెను కాని బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షభాషలలో ఆంధ్రభాష లేనందున ఆ విద్యార్థి తనకోర్కెను నెరవేర్చుకొనజాలక పోయెను.

ఇదిచూడ బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారు ఆంధ్రులకు తమ విశ్వవిద్యాలయములో చదువకుండ బహిష్కరించుటకై యిటువంటి యోర్కాసులు గావించినటుల యున్నది. కనుక బొంబాయి రాజధానిలో నివసించు ఆంధ్రులు యిందువిషయ

యెక్కువ పట్టుదలకు మారు విశ్వవిద్యాలయమువారు విశ్వవిద్యాలయభాషలలో ఆంధ్ర యుకూడ చేర్చులాగున పాఠు పడి మాతృభాషయందు గల ప్రేమను గౌరవమును మైదొందుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

వెల్లాల రామకృష్ణశాస్త్రి-
జమ్మలమడుగు

రంగూను ఆంధ్రపత్రిక:—ఇది క్రొత్తగా వెలువడిన వారిపత్రిక మొదటిసంచిక యీ నెల మొదటితేదీన వెలువడినది దీని నరేణుకొంటిమి ప్రతిఆదివారమును ప్రకటింపబడును చందా సాలుకు నాలుగురూపాయలు, సంపాదకుడు కే. యస్. సుందరంగార కావ్యస్థానము రిరి, బొబ్బిలెను, రంగూను బర్మా అని వ్రాయవలెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

శాసనసభా వ్యవహారములు

వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి

ఖండనకు సమాధానము

(మొదటిసారి తిరువలరావుగారు, ఆంధ్రా 100 సభ్యులు, ఆంధ్రా 100 సభ్యులు)

ఈ సెల 7-వ లేదీ ఆంధ్ర ప్రతికలో ప్రకటింపబడిన, రామదాసు పంతులుగారి వ్యాసమునకు సమాధానము చెప్పవలసివచ్చినది. ఆయన యీ సెల 1, 2 లేదీలో బెజ్జాచాడతో జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభకు హాజరు కావడము, ప్రతికలోని అసంపూర్ణ వార్తలనుబట్టి అసంపూర్ణముగా గడంగిరి సభలో మొదటిసారి చివరకు చేరుకొని పంతులుగారికి గోచరించిన వైమర్శభావము గాని వ్యవస్థాపకసభ్యుల గాని నాకు గోచరింపలేదు. దావూరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు రుపపాదించిన తీర్మానము నూతనముగ కనుగొనబడినది. పంతులుగారి ఆక్షేపము, ఆ తీర్మానముపై తీవ్రముగా సభ్యుల సభ్యుల నిజము కాని దీనికి కొందరు శాసనసభ్యులు మాడ ఆమోదమును తీర్మానమును కూర్చుంటుంటే మాడ సహాయము చేయలేక భావమును తెలియబడు శాసనసభ్యులతో డ్యుటీ ఆయన భావము పరిశీలించి శాసనసభ్యులు స్వరాజ్య సంపాదనా కార్యకర్తలు కావలయు, అందు కాలము వృథానయ్యున్నదనియు, శాసనసభ్యులు దేశములోని నిర్మాణకార్యమునకు యెక్కువ పట్టుదల చూపవలసినదనియు నున్నది పంతులు గారికి డ్యుటీ మామూలతో శాసనసభ్యులనుండి స్వరాజ్యము సంపాదించి డ్యుటీని పూర్తిచేయుచుండిరా? కాలము వృథానయిన కోపమెంతయు? అందు పట్టుకొనియుండి యెక్కువ అర్హులైన వారలతో పాటుగానే చేయుచున్నది అర్హులైన వారలతో పాటుగానే చేయుచున్నది ఇంక నిర్మాణకార్యమునకు తీవ్రముగా పట్టుకొని కోరినందులకు రామదాసు పంతులుగారికి ఆగ్రహము వచ్చుట సహజము. ఆయన లేఖనుబట్టి ఆయన బ్రాహ్మచర్యశాఖ ముఖ్యుడైన శాసనసభ్యుడు. సభలో లేనివాళ్లే దేశములో పనిచేయుననిపించుచుండి కాంగ్రెసు తీర్మానములలో నెక్కడను యీ వ్యవస్థాపకసభ్యుల నము లేదు కానుపూరులో కాంగ్రెసు యెన్నికలను చూపుట తీర్మానించినపుడు శాసనసభలోని కార్యమును నిర్వహించు దేశములో చెయవలసిన పనినిగూర్చియు సమగ్రముగా విధానము చేర్చరచెను గౌరవీయు మాడ తీర్మానము నిర్వహించబడెను ఇందు రిజర్వేషన్లు, బ్రాహ్మచర్య భావము లేలేవు వైమర్శ వారు అపార్థి కములు కష్టపడి శాసనసభ్యుల విజయము కొరకు పనిచేసిరి శాసనసభ్యులు మాడ నట్లే దేశములోని నిర్మాణకార్యమునకు సానుభూతిహాసి చేయుతనంసంగవలెను

అంతేకాని, కిష్టా హిమనంతప్రాంతములలోను ఢిల్లీ శాసనసభలోను విచారించు ప్రభుత్వదేవతా సందర్శనముతో కాంగ్రెసు కుట్రపని కాంగ్రెసు నాయకులకు బ్రాహ్మచర్యము చేర్చుట లేదు కాంగ్రెసు తన పలుకుబడిని ధనమును జనమును చూడకొని అభ్యర్థనలనుబట్టి తోడ్పడుటకాయనకభ్యంతరము లేదు కాంగ్రెసుకా విషయములో, సామాన్య సూచనలు చేయుటకు కాంగ్రెసుమాత్రము పనికిరాదు శాసనసభల వ్యవహారములు ప్రత్యేకసామర్థ్యముకల తమగొంట్లు మాడ చూడవలెనని, అనుభవములేని 'రికామి' కాంగ్రెసు మనుష్యులకు తెలియని వారి అభిప్రాయము, ఏరుదాటినతరువాత తెప్ప తగలబెట్టవచ్చును సుబ్రహ్మణ్యంగారి తీర్మానము ఆయన ఉపపాదించిన ఆక్షేపం పంతులుగారిని బాధింపవచ్చునని సభలో మాత్రము చురుకైన కనబడలేదు

వోటింగు విషయమై పంతులుగారి అంచనాలు తప్పు. 20 అసభ్యులుగాను, 15 వ్యతిరేకముగాను వోట్లనిచ్చిరి సభకు హాజరైనవారు 71 కదా మిగిలిన 28 గరు తటస్థులని ఆయన తప్పు వోట్లు లెక్కించు సమయము నకు రాత్రి 10 గంటలైనది సభలో సభ్యులందరును చూడరాదని అందుచే తటస్థులసంఖ్య తెలియదు తీర్మానమున జనుకూలముగా సమగ్రత విచ్చినవారిలో స్వరాజ్యులు, శాసన వ్యవస్థలు, చాందసులు, అందరును కలరు ఈదుమ్మ పంతులు గారు సుదాహరణమునె తెలిసి పోయజూచుట అసంగతము తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా వోట్లనిచ్చిన వారెల్లరు శుద్ధ స్వరాజ్యవాదు లనుబడును వీలులేదు

వెంటే తీర్మానమునుగూర్చి యోచించుము "అదికూడ మా కనబడుపరిశోధక జ్ఞానముచే గ్రహించినదాయని పంతులు

గారు ప్రశ్నించుచున్నాడు గవర్నమెంటువారు నేవనలు డిమాండునకు సమాధాన మియ్యకందుటలేదు... .. డెంగాలు నిర్బంధములు విచారితే కేవలం చెప్పరానిబాధల పెట్టుచుండుటలేదు, అందు సుభాషబోసు క్రమముగా మృత్యువు వాత బడుచుండటలేదు... .." అని ఉపాధ్యక్షుడు న్నది ఈ సంగతులు ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమువాకి యెన్నికలు జరిగినపుడు తెలియవాచుని ప్రశ్నించుచున్నాను తెలిసి యుండియే యెన్నికలు జరుపబడినవి ప్రముఖులు శాసనసభలో నున్నంత కాలము కార్యక్రమము మార్చుచుని కాంగ్రెసు సంఘము వాదానము చెప్పియున్నదా? దేశమంత దనశ్రమల కోర్చి విముక్తులను సభలకు పంపి నవి గవర్నమెంటును నిర్మాణకార్యముగ డిమాండుటకు అక్కడ శత్రువులతో 'మేకుహం' చెయ్యటకాదు చేయిచెయ్యకలిసి పోరాడుటకు కీ||కే|| ఏర్పరచినదాను అభిప్రాయములకును నేడు శాసనసభలో జరుగుచున్న వ్యవహారములకును యేమియు సంబంధములేదు అందు ఆంధ్రదేశములో ప్రగమముగ చిత్తరంజనుని ద్వజము రామదాసు పంతులుగారినింటి నాయకుల హస్తమున పడు తటస్థులైనది నిర్బంధ సభ్యులు పార్లమెంటులో చూపియుండిన తీవ్రత వన శాసనసభ్యులు గూపపరిచి తరువాత రాగలరు గౌరవీ కాంగ్రెసు విషయనిర్ణయ సభలో బులును సాంబముగై గా కీ తీర్మానము నే ఉపపాదించిరి శాసనసభకు నిలచిన సాంబముగై గారు పెద్ద క్రోత్రియపక్షములో చేరుకదా? దానిని శ్రీ రంగయ్యగారు యేమి అని గవర్నమెంటులో అదికూడ చాలా తప్పని పంతులుగారు అది తీసివేయించుచుకాబోలు కాని కాంగ్రెసు కార్యమును తీవ్రము చేయుటకు కాంగ్రెసుకు హక్కులేదా? కడచి ఆయనదేక్షచుండి కాంగ్రెసు ఆమోదించుచున్న తీర్మానములను నిర్బంధము యిత్నించుట బాగులేదని పంతులుగారు తెలుచుచున్నారు. ఈ ఆయనదేక్ష కాంగ్రెసులయందును పంతులుగారి కెంత విశ్వాసము? 'భక్తి' ఆహార బాంధవమిని తీర్మానము నామోదించిన కలకత్తా నాగపూరు అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసులందు పంతులుగారి భక్తి యేమైనది క్రొత్తసంగతు లేమి వచ్చినవని ప్రశ్నించిరి మన బానిసత్వము వందలకొలది యేండుండి ప్రాతబడిన వ్యవహారము కనుక దాని నివారణకరకై ప్రయత్నము చేయుట అనసరిము కాదా? సుభాష చంద్రుని వంటి నిర్మల వేశభక్తుని సహావు వరుస బాధించుచున్న యీ ప్రభుత్వముపై ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమున కమరాగ మెట్లుదయించును విషయము, క్రొత్తదా ప్రాతదాయము విషయము అక్కడ హాజరైన సభ్యులకు తోచలేదు పంతులుగారు డిమాండ్ అసంగతి నెత్తి చూపెడివారే ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క తీవ్రమును అందోళనభావమే తీర్మానములో వ్యక్తమైనది ఇందు 'నోచేంజి' భావముకాని వాసనకాని లేవు ఎన్నికలను నడిపిన నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి పట్టాభి రామశెట్టి గారు తీర్మానించు పాదించిరి రామదాసు పంతులుగారి సహచరుడును, స్వరాజ్యపక్షమునకు ఆయనతో బాటు ఆంధ్ర దేశములో ప్రభుత్వార్థమునకు వియ్య కాత్రిగా కీ తీర్మానమును బలపరచిరి పంతులుగారితో పనిచేసిన ఆయన పరమ మిత్రుడు అయ్యదేవర కాశ్యపరావుపంతులు యేమి యింకా సి గా రీ తీర్మానకమరూలముగా చూచేరి తీర్మానముపై తీవ్రమును ప్రతిపూర్ణాభిప్రాయము వచ్చియుండలేదు అమోదింపబడినది

పంతులుగారి డైర్యాక్ట్ విషయమై మాట్లాడుటకునుండిన మంచిది లేనిదానిని స్పష్టించుట అక్రమము గవర్నమెంటు డైర్యాక్ట్ బాగన్నదని పంతులుగారి అభిప్రాయము నూతనముగాదు సబర్బుతీరాజీ ఆమోదించును ఆంధ్ర ప్రతికలో వ్యాసమునాడే మాకు తెలిసినది కాని ఆమరునాడే నిశ్చయములును 'ఉట్టారీ' అయిరి లేనిని స్పష్టించుటకంటె పంతులుగారు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభలకు హాజరై తమ అభిప్రాయములను తెలుపుటమంచిది ఆయన రంగస్థలము చేటు కాన్సిలుమాత్రమే యనుభావము విడినాడుటమంచిది కాంగ్రెసు సంఘముపై మాస్టిభావము నహించుట సమంజసముకాదు పట్టకొన్నిలు జీవితము అన్ని కాన్సిలులవలె మాడెండ్లుగాను విడెండ్లు అనుసంగతి యీ ఉపేక్షకు కారణమేమో

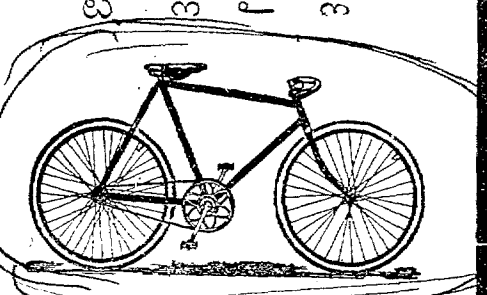
Accountancy.
London Diploma postal free training
Apply prospectus C. C. Education
1432 P o. Junnar 10 (Poona).

గౌ. వి. రామదాసు పంతులుగారికి సమాధానము

"స్వరాజ్య" పత్రికాభిప్రాయము

స్వరాజ్యపత్రిక మే 7 లేదీ ఇట్లు (నా సెన శాసన సభాప్రవేశమునుగూర్చి కాంగ్రెసు తీర్మానములందు మార్పుల జేయుటకై ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు గావించిన తీర్మానములకు వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు తీవ్రముగా ఆక్షేపము గైకొనిరి రామదాసు పంతులుగారి ప్రశ్నలు మాకాశ్చర్యమును గలిగించుచున్నవి ఏదైనను దేశమందొకపరిస్థితిగలిగినపుడు వెంటనే రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునా రా విషయమును గమనింపనివో నిక ఏనాటికైనను ఆవిషయమును తలపెట్టుటకు హక్కు లేదని పంతులుగారి ప్రశ్నలవలన తెలియనగును శ్రీ రామదాసుగారి ఉపాసంగీకరించిన వో పరిస్థితులందు చలనచునదిలేక దుర్బంధములు కాగలవు శాసనసభా ప్రవేశవిషయములో కాంగ్రెసు విధానము డిల్లీ, కాకినాడ, బెల్గాం, కాన్పూరు, గౌహతి, కాంగ్రెసులందు వరుసగా ఎదుతావులలో అంగీకారమును పొందిన నేమయెను? అనహయోధ్యమునును ఖార్జును విరుసగా చుప్పడి కాంగ్రెసు సభలందు రాజకీయ జోహంసంసాంప్రదాయము నిర్మితమై పోషింపబడుచు వచ్చెన కాని తరువాత దెంచుచు దాసాంప్రదాయము విచ్చిన్నము చేయబడవలసివచ్చును సమయానుకూలమును ఉచితమును ఉపయుక్తములు నరు సాంప్రదాయములను నిలువబెట్టుటయు ఆచూకాలపరిస్థితుల ననుసరించి సమయమున కనావశ్యకములునానిని పడగొట్టుటయు రాజకీయసంస్థలకు గలహక్కులు. ఇట్టి ప్రధాన రాజకీయశక్తియు రామదాసు పంతులుగారి బుర్రలో కెక్కవండుట మిగల విచారకరము"

సారి నైకిల్స్




పూర్తిగా బ్రిటిష్ స్టర్లి భాగములతోను, బి. ఎస్. ఏ. ఫ్రీ గోలును, కో వెన్ట్రీ గోలును, మిచిలిన్ కేబిల్ కార్డు టైరులు, మొదలగువాటితో.

రు 65 2545

ఒకసారివచ్చి, చూడుడు. మీకు నమ్మకము గలుగును.

Sole Distributors
R. PATEL & Co,
Madras.

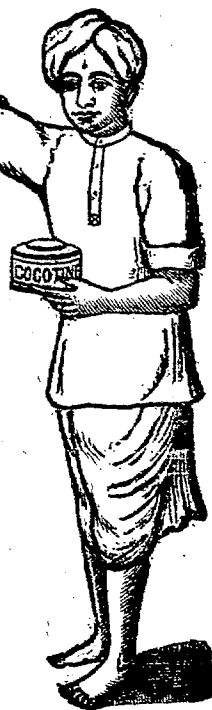
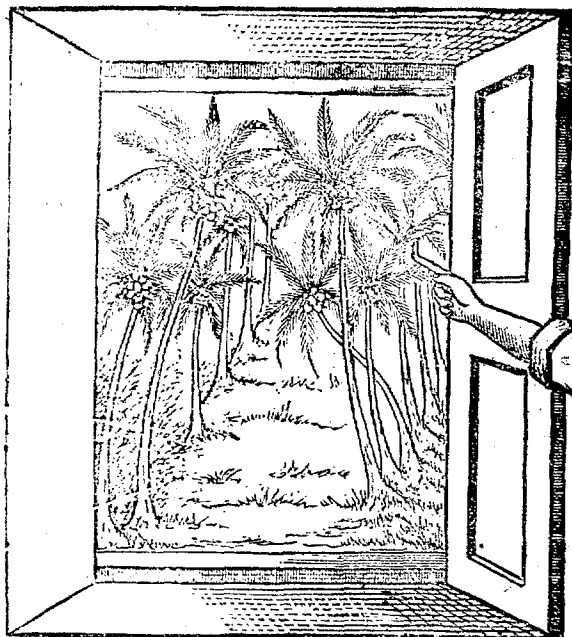


No. 315.

దీనిపై సాపనుగల సబ్బు. పరిశుద్ధమైన సబ్బులు, శ్రేష్ఠమైన చందన తైలము మొదలగువాటినిండి చేయబడినది.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.



మీ వంటవానిలో
కోకోలైనునే
ఉపయోగించ వలసినట్లు తెలుపుడు

అసలు నెయ్యికి బదులుగా నుండునది.
గతచిన్ 20 సం॥రములనుండి ఇండియానుండు అంతటను ప్రజలచే ఉపయోగించబడి,
ఆమోదించబడినది.

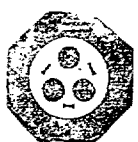
వంటపనులకు ఏల మీరు
కోకోలైనునే
ఉపయోగించవలెననుటకు ఆరు ముఖ్యకారణములు గలవు.

1. ఇది రొండిల దూరముగా వారును.
2. ఇది సరసమైనది.
3. ఇది చేతితో తాకబడుట లేదు.
4. దీనికి చిక్కుపట్టదు.
5. దీనికి రుచిగాని, వాసనగాని లేదు.
6. ఇది పరిశుద్ధమైనది.

ప్రధాన పలసరకుల దుకాణములన్నిటియందును దొరకును.

Sole Manufacturers—

BEST & Co, Ltd.,
Madras & Pondicherry.



బలహీనము, నరముల బలహీనము

రక్త

హామి

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

పిరవును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణనదియ, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడును. డెస్చియన్, పావి
అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.

నీ కాటమును, ఆదాయమును, ఆయుర్దాయమును భీమాచేసికొనుము

జ్యోతు ఐ. యం. మ్యాలిక్ యం. ప. యం. డి. భి. యల్ గారి ఇక్ మిక్ కుక్కరుతో ప్రతి
దినము నీ ఆహారమును వండుటవలన.

ఉపయోగించుట సులభము. ప్రతి దినమున సాకార్యము. పరిశుభ్రమైనది, ఆరోగ్య కరమైనదియు. ఇప్పటికే 30 లక్ష
లకు పైను ప్రపంచములో నున్నది.

మధనలో వ్యాపారులకు ప్రత్యేకధరలు. మా 4 సేంబరు చిత్రముల కేటలాగునకు వ్రాయుము.

టెలిఫోను బి. బి. 859

టెలిగ్రాము "ఇక్ మిక్ కుక్కరు" కలకత్తా.

ఇక్ మిక్ కుక్కరు కో,

29 కాశీబిధి, కలకత్తా.

ప్రింట్ చేయబడినది

అమృతాంజనము

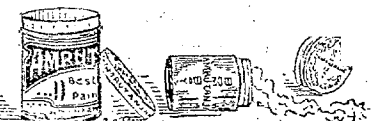
AMRUTANJAN

Price!

4 2 4



Best
Indian Pain Balm
Sold Every Where



AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

**JAMES' MEDICATED
HAIR OILS**

స్వదేశపరిశ్రమలనభివృద్ధిజేయుదు

ఆయుర్వేద పదజాల ననుసరించి ర్మలమైన స్వదేశ
తైలములచేత ఈ హెర్మియల్స్ తయారైనవి.

వెంట్రుకలను పెంచునట్టియు, మెదడునకు మంచి
సత్వము నొప్పునట్టి ఓషధులు యిందు చేర్చబడినవి. (నానావిధము
లగు రంగులు చేసి బజారులో విక్రయించు తలనూ నెలు వెంట్రుక
లకు అపాయకరములైనవి) తాము ఎప్పటికిని ఈ తైలములే
పుపయోగించుటనల్ల మిఁదలపుష్టిని జెందుదురు.

జేసు రతి:లాస్ ఆయిలు	2 డౌన్సు బుడ్డి	1-0-0
జేస్సు పెజ్జిక్	"	1-0-0
జేస్సు నవకుం	5 "	1-2-0
జేస్సు కోకోనలు ఆయిలు	6 "	1-0-0
జేస్సు పరిమళ భృంగాఫలక తైలం	8 "	1-2-0

కాస్త్రొవపదములను ఎట్టి లోపములులేక తయారైనవి.
వేసవికి మిగుల ఉపయోగము.

"మీ అవసర సమయములందు దొరుకు నిమిత్తము మీ షాపు
కిప్పుడు ఈ తైలములను స్టాకు పుంపనలయినని కోరవలెను."

(1) జేస్సు సర్ పూయమరీ కంపెనీ,
43 జనరల్ ముత్తియామొదలి వీధి, మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుట
యేగాక అజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, జ్వరము,
దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము,
కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకవుగు వ్యాధులను
హరించుటయేగాక బలమును, జీర్ణ శక్తిని, ఆరో
గ్యమును గలగింపు వరప్రసాదము. ప్రతి గ్రా
మందుండవలసి.



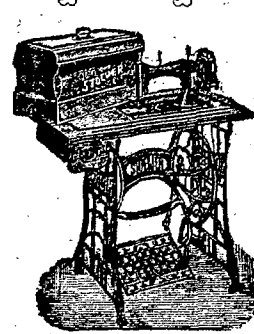
250 మాత్రలసీసా 0 4 0

12 సీసాలు. 2 8 0

వి. పి. చార్లెస్ ఎన్నటికైనా 0 6 0

పి. జి. పి. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం,
నెరిదేవీ - నెల్లూరు జిల్లా.

ప్రోవరు కుట్టు మిషనులు రొఖిధర 120/-



ఇవి జర్మనీయందు తయారు
చేయబడినవి. విశేష కాలము మర
న్యుతులేకుండా పనిచేయుగలవు.
ప్రతిపట్టణమందును యేజంట్లు కా
వలెను. 8401

పి. హెచ్. కోథనాచలం
అండ్ సన్స్ చిలకలపూడి పోస్టు
మచిలీపట్నం. రేకులమనులను,
కూడ మేము అమ్ముచున్నాము.